

Życie

POWIATU IŁAWSKIEGO

19 września 2024 roku

gazeta bezpłatna

Fot. www.powiat-ilawski.pl

ZAPRASZAMY PO PASZPORT DO STAROSTWA POWIATOWEGO W IŁAWIE!

Niemal 250 przyjętych wniosków o paszport, kilkadziesiąt gotowych dokumentów już wydanych – to bilans pracy działającego od 2 września 2024 r. Terenowego Punktu Paszportowego w Starostwie Powiatowym w Iławie. Został on otwarty w uroczystych okolicznościach, w obecności wiceministra, sekretarza stanu Tomasza Szymańskiego, władz urzędu wojewódzkiego w Olsztynie oraz samorządu Powiatu Iławskiego. **s. 2-3**

POWIAT

Rocznice uroczystości upamiętniające 85. rocznicę wybuchu II wojny światowej

Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski był gospodarzem powiatowej uroczystości 85. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Odbyła się ona w niedzielę 1 września, na Cmentarzu Miejskim w Iławie, z udziałem zaproszonych gości, m.in. stowarzyszeń kombatanckich, samorządowców reprezentujących województwo warmińsko-mazurskie, miasta i gminy z terenu Powiatu Iławskiego.

• str. 16-17

OŚWIATA W POWIECIE

Szkoły Powiatu Iławskiego zyskały 15 nauczycieli mianowanych

W roku szkolnym 2023/2024 piętnastu nauczycieli ze szkół prowadzonych przez Powiat Iławski otrzymało awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego. Jest to pierwszy stopień awansu w pracy pedagoga. Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski gratulował nauczycielom awansów i życzył satysfakcjonującej pracy.

• str. 19

OCHRONA ŚRODOWISKA

Powiatowa Akcja Sadzenia Drzew Miododajnych rusza 10 października

Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Iławie zaprasza na kolejną, IV edycję Powiatowej Akcji Sadzenia Drzew Miododajnych pn. „Sadzenie drzew miododajnych sposobem na ochronę bioróżnorodności w powiecie iławskim”. W ramach tegorocznej akcji zaplanowano posadzenie 1500 sztuk drzew i krzewów miododajnych, które będą rozdawane mieszkańcom powiatu iławskiego.

• str. 21

TERENOWY PUNKT PASZPORTOWY OFICJALNIE OTWARTY!

W poniedziałek 2 września 2024 r. rozpoczął pracę Terenowy Punkt Paszportowy w Starostwie Powiatowym w Iławie. Z tej okazji do urzędu powiatowego przybyli goście, by ten moment zaakcentować.

Briefing prasowy odbył się przed budynkiem urzędu a brali w nim udział: Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sekretarz Stanu Tomasz Szymański, Wojewoda Warmińsko-Mazurski Radosław Król, I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski Mateusz Szauer oraz gospodarz urzędy Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski.

W dniu otwarcia, do godz. 14:00, wnioski o paszport złożyło 60 osób, dziś te liczby idą w setki. Przypomnijmy, Terenowy Punkt Paszportowy wchodzi w skład Oddziału Paszportów Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Obsługiwać będzie mieszkańców Powiatu Iławskiego, ale także powiatów ościennych i nie tylko. W przypadku wyrobienia paszportów nie obowiązuje rejonizacja. Podczas spotkania Starosta Bartosz Bielawski zaznaczył, że otwarcie

Na zdjęciu osoby, które przyczyniły się do otwarcia Terenowego Punktu Paszportowego w Powiecie Iławskim: I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski Mateusz Szauer, Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sekretarz Stanu Tomasz Szymański, Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski oraz Wojewoda Warmińsko-Mazurski Radosław Król

punktu to efekt zabiegów, które poczynili samorządowcy na przestrzeni ostatnich lat. Skierował podziękowania za umożliwienie realizacji tego przedsięwzięcia.

Minister Tomasz Szymański poinformował natomiast, że punkt paszportowy w po-

wiecie iławskim był naturalną kolejną rzeczą, gdyż jak mówił, wystarczyła najprostsza analiza potrzeb w kontekście liczby mieszkańców powiatu i powiatów okolicznych, z której jasno wynikało, że taka obsługa jest absolutnie konieczna. Zaznaczył także, że punkt służyć będzie

także mieszkańcom innych województw, np. województwa kujawsko-pomorskiego. Temu właśnie m.in. dedykowany jest otwarty w Iławie punkt paszportowy. Zwrócił uwagę na fakt, że od 2022 r. statystki wydawania paszportów znacząco wzrosły, na co według ministra trzeba

było spojrzeć realnie i praktycznie. Urząd Wojewódzki w Olsztynie był w tej kwestii oblegany. W związku z tym podjęto decyzję o otwarciu punktu w tej części województwa, dokładnie w powiecie iławskim.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski Radosław Król, który uczestniczył w spotkaniu, podziękował ministrowi za zgodę na utworzenie tego punktu, a co za tym idzie, przekazanie środków finansowych na jego funkcjonowanie. W tym roku Iława jest drugim utworzonym punktem terenowym, po Nidzicy.

- To dobry dzień dla mieszkańców Powiatu Iławskiego,

Iławy i powiatów ościennych – mówił natomiast Mateusz Szauer, I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Był to moment wyczekiwany przez mieszkańców.

Małżeństwo z Iławy, Pani Anna i Pan Jan, byli pierwszymi Klientami Terenowego Punktu Paszportowego, który 2 września 2024 r., rozpoczął swoją pracę w Starostwie Powiatowym w Iławie. - Od roku planowaliśmy z mężem wyrobienie paszportu i w związku z tym, wyjazd do Olsztyna. Bardzo ucieszyła nas informacja, że taki punkt powstanie w Iławie.

www.powiat-ilawski.pl

Zarejestruj pojazd w wydłużonym czasie pracy

Wydziału Komunikacji!!

Informujemy, że w **każdą ŚRODĘ**

Wydział Komunikacji czynny jest do godz. 17:00!

Od roku planowaliśmy z mężem wyrobienie paszportu i w związku z tym, wyjazd do Olsztyna. Bardzo ucieszyła nas informacja, że taki punkt powstanie w Iławie mówili pierwsi Klienci biura, małżeństwo Anna i Jan z Iławy.

Terenowy Punkt Paszportowy

Starostwo Powiatowe w Iławie,
ul. Andersa 2A,
pokój nr 11, PARTER.

Godziny otwarcia
Poniedziałek, wtorek, czwartek,
piątek:
8:00 - 15:00
środa: 9:00 - 16:50
tel. (89) 649-07-46,
(89) 649-07-89.

GAZETA IŁAWSKA
REDAKTOR WYDANIA

tel. 531 607 106
Alina Laskowska

REDAKCJA
www.ilawa.wm.pl;

e-mail:
ilawa@gazetaolsztynska.pl

Podpisano umowę dotacyjną na wykonaniu systemu sygnalizacji pożaru w zabytkowym obiekcie szpitala w Lubawie

Samorząd Powiatu Iławskiego najpierw pozyskał dotację, a we wtorek 20 sierpnia, podpisał umowę dotacyjną ze Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Chełmińsko-Poznańska, na dofinansowanie zadania wykonaniu systemu sygnalizacji pożaru na terenie Niepublicznego Zakładu Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego” w Lubawie, co zasadniczo podniesie poziom bezpieczeństwa pacjentów przewlekle chorych oraz pracowników szpitala.

Tytuł projektu: Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa pacjentów przewlekle chorych i pracowników NZOD w Lubawie w obrębie zabytkowego założenia Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo Prowincja Chełmińsko-Poznańska.

Celem zadania jest zapewnienie odpowiedniego bezpieczeństwa pacjentom szpitala, ich rodzinom i pracownikom, przebywającym w obrębie Niepublicznego Zakładu Opieki Długoterminowej w Lubawie. Dostosowanie

obiektu do pożądanego standardów przeciwpożarowych decyduje również o zachowaniu materialnego dziedzictwa kulturowego zabytkowego założenia oraz wzmocnienie jego roli w przestrzeni miasta Lubawa.

Łączna kwota dotacji wynosi 679 466,25 zł, z czego 98%, tj. 665 876,92 zł pozyskano z Rządowego Programu Odnowienia Zabytków.

Przypomnijmy, budynek szpitala wraz z otoczeniem znajdują się na działce nr 406, obr. 3 w Lubawie, wpisany jest do rejestru zabytków decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 08.09.2003 r., nr rej. A-4258. W skład Niepublicznego Zakładu Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego” w Lubawie wchodzi budynek szpitala, kaplica, klasztor oraz ogrodzenie.

Szczegółowo projekt polega na wykonaniu systemu sygnalizacji pożaru na terenie szpitala Niepublicznego Zakładu Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego” w Lubawie. Budynek wraz z otocze-

niem znajdują się na działce nr 406, obr. 3 w Lubawie, wpisany jest do rejestru zabytków decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 08.09.2003 r., nr rej. A-4258. Zakres prac obejmuje wykonanie systemu sygnalizacji pożaru włączniku, skrzydle wschodnim i skrzydle zachodnim z pracami budowlanymi odnowieniowymi po wykonaniu instalacji.

Całodobowe świadczenia pielęgnacyjne

NZOD udziela całodobowych świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w warunkach stacjonarnych oraz kontynuacji leczenia osób przewlekle chorych oraz osób, które przebyły leczenie szpitalne i nie wymagają już dalszej hospitalizacji, jednak ze względu na stan zdrowia i stopień niepełnosprawności są niezdolne do samodzielnej funkcjonowania i wymagają całodobowej profesjonalnej, intensywnej opieki i pielęgnacji oraz kontynuacji leczenia.

Ze względu na stan zdrowia i wysoki stopień niepełnosprawności podopiecznych koniecznym jest zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa. System sygnalizacji pożaru umożliwi szybkie wykrycie źródła pożaru, dzięki czemu zagwarantuje sprawne przeprowadzenie ewakuacji szpitala. Stworzy możliwość natychmiastowego wezwania przez dowolną osobę przebywającą w obiekcie straży pożarnej bądź sytuacji nieodwołania sygnału zagrożenia przekazanie informacji do straży w ciągu max 8 minut. W obydwu przypadkach straż pożarna wzywana jest bezpośrednio do obiektu bez pośrednictwa numeru 112. Kompleksowe działania, w tym kontynuacja podjętych we wcześniejszych latach prac daje trwałe podstawy dla harmonijnego funkcjonowania obiektu we współczesnym otoczeniu, aby zachowując status materialnego świadectwa minionych czasów, pozostał integralną częścią czasów obecnych i przyszłych.

www.powiat-ilawski.pl

Fot. M. Rogatki

Umowa została zawarta pomiędzy Starostą Powiatu Iławskiego Bartoszem Bielawskim, Wicestarostą Powiatu Iławskiego Maciejem Rygielskim, Skarbnikiem Powiatu Beatą Szoką oraz reprezentującą Niepubliczny Zakład Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego” w Lubawie, Siostrą Dyrektorką Ewą Markowską

Fot. NZOD p.w. „Szpital św. Jerzego” w Lubawie

Budynek szpitala w Lubawie wpisany jest do rejestru zabytków decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków z 2003 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Iławie oferuje aż 48 tysięcy złotych na rozpoczęcie własnego biznesu

Powiatowy Urząd Pracy w Iławie ogłosił nabór wniosków o dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych. Nabór skierowany jest do osób, które chcą założyć własną firmę, ale nie dysponują wystarczającymi środkami finansowymi na start. Wnioski o dofinansowanie można składać w dniach od 30 września do 2 października.

W ramach naboru osoby bezrobotne, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie lub jego filiach w Kisielicach, Lubawie, Suszu i Zalewie, mogą ubiegać się o dotację w maksymalnej wysokości 48 tysięcy złotych. Jest to najwyższe dofinansowanie, jakie kiedykolwiek można było pozyskać w naborach organizowanych przez iławski urząd pracy. Otrzymane środki będą mogły zostać przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej, między innymi na zakup maszyn, urządzeń, specjalistycznego oprogramowania czy towarów do dalszej odsprzedaży. Możli-

www.ilawa.praca.gov.pl

Ruszył nabór wniosków o dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych

we jest także sfinansowanie przystosowania lokalu do potrzeb firmy. W tym naborze do rozdysponowania będzie prawie 1,8 miliona złotych.

– Nabór, który organizujemy, to doskonała okazja, zwłaszcza dla młodych osób, które chcą spróbować swoich sił w biznesie. To też szansa dla osób, które mają doświadczenie zawodowe i pragną spróbować czegoś nowego – mówi Agata Steiner-Demińska, dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie. – Zależy nam na tym, aby wspierać różne pomysły i pomagać mieszkańcom powiatu w realizacji ich planów zawodowych – dodaje.

Nabory wniosków o dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej cieszą się dużym zainteresowaniem. Co roku, dzięki dotacjom Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie, na terenie powiatu iławskiego powstaje około 100 nowych firm. Dotacje tego typu stanowią jedno z kluczowych narzędzi wspierających rozwój

lokalnej przedsiębiorczości. Poprzednie edycje programu wykazały, że wsparcie udzielane przez iławski urząd pracy ma znaczący, pozytywny wpływ na lokalną gospodarkę, przyczyniając się do tworzenia nowych miejsc pracy i zwiększania aktywności gospodarczej w powiecie.

Nabór, podobnie jak w poprzednich latach, będzie prowadzony w formie konkursu, co oznacza, że kolejność składania wniosków nie będzie miała wpływu na decyzję o przyznaniu dofinansowania. Wszystkie złożone wnioski zostaną ocenione przez specjalną, niezależną komisję. Wyniki naboru, wskazujące, które projekty otrzymają dofinansowanie, zostaną ogłoszone do 30 października.

Wypełnione elektronicznie wnioski wraz z załącznikami będzie można składać osobiście w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie od 30 września do 2 października. Wnioski opatrzone podpisem elektronicznym można też będzie wysłać do urzędu

za pośrednictwem platformy ePUAP. Możliwa będzie również wysyłka wniosku pocztą.

Więcej informacji na temat naboru, regulamin i wzór wniosku z załącznikami znaleźć można na stronie internetowej www.ilawa.praca.gov.pl. Szczegółowych informacji w sprawie naboru udzielają pracownicy urzędu pod numerami telefonów 896443218 i 896443219.

Warto przy tej okazji przypomnieć, że w Inkubatorze Technologicznym w Iławie, który jest częścią urzędu pracy, regularnie odbywają się spotkania indywidualne oraz warsztaty dedykowane osobom planującym założenie własnej firmy. Warto śledzić aktualne informacje na ten temat na stronie internetowej www.inkubator.ilawa.pl oraz na profilach w mediach społecznościowych. Wszelkie pytania dotyczące terminów i formy spotkań można również kierować bezpośrednio do pracowników inkubatora pod numerem telefonu 896717909.

RADNA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA W ŻYCIU POWIATU IŁAWSKIEGO

W niedzielę 15 września zapraszamy na wojewódzkie obchody święta plonów. Gwiazdą będzie zespół Zakopower!

W niedzielę 15 września Muzeum Budownictwa Ludowego - Park Etnograficzny w Olsztynku, gdyż tak brzmi pełna nazwa popularnego skansenu, znów stanie się miejscem, w którym w wyjątkowy sposób tradycja spotka się z teraźniejszością.

Ludowe stroje, pieśni, obrzędy, korowód kunsztownych wieńców dożynkowych, których sztuka wyplatania przekazywana jest z pokolenia na pokolenie, to nieodłączny element kultury, który w najbardziej spektakularny sposób uwidacznia się podczas święta plonów.

Rolnictwo stanowi jeden z kluczowych i najbardziej dynamicznie rozwijających się sektorów gospodarki Warmii, Mazur i Powiśla. A produkcja żywności wysokiej jakości to jedna z inteligentnych specjalizacji regionu. W ślad za tym poważna suma unijnych pieniędzy za pośrednictwem instytucji samorządu województwa trafia na obszary wiejskie i przyczynia się do ich rozwoju. Poza środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej, samorząd województwa corocznie wspiera społeczności lokalne poprzez ogłaszanie konkursów oraz

organizację wydarzeń, które służą aktywizacji i promocji obszarów wiejskich.

Podczas dożynek zostaną m.in. rozstrzygnięte konkursy na najpiękniejsze i innowacyjne wieńce dożynkowe oraz najładniejsze stoisko Kół Gospodyń Wiejskich.

Święto rozpocznie przejazd korowodu dożynkowego, a ubarwią go występy

zespołów ludowych i gwiazd muzyki pop – zespół Zakopower.

Nagroda im. Henryka Panasa dla Wiktora Marka Leyka

Radna sejmiku brała także udział w uroczystości uhonorowania Wiktora Marka Leyka Nagrodą im. Henryka Panasa. Kim jest Wiktor Marek Leyk? Jest działaczem społecznym i ekumenicznym, felietonistą i publicystą oraz autorem książek monograficznych.

- Z panem Wiktorem współpracowałam ponad 13 lat. Był szefem kancelarii sejmiku przez 21 lat. Za-

Radna sejmiku województwa Bernadeta Hordejuk uczestniczyła w Dożynkach Gminnych, m.in. w Powiecie Ostródzkim (na zdjęciu), ale także w miejscowości Dół, gdzie odbywały się Dożynki Gminy Hawa

wsze profesjonalny, rzetelny i życzliwy. Człowiek ogromnej kultury, klasy i szanujący każdą osobę – wspomina Bernadeta Hordejuk. - Pod-

czas uroczystości laudację wygłosił Krzysztof Daukszewicz, laureat I edycji Nagrody im. H. Panasa. Gratuluję serdecznie!

Wakacyjna wyprawa miłośników historii do Siemian

Historia wsi może być równie fascynująca jak historia miast. Przekonali się o tym uczestnicy integracyjnego spaceru po Siemianach – malowniczej miejscowości nad Jeziorakiem, który odbył się 18 sierpnia. Dla mieszkańców wsi była to okazja, by podzielić się lokalnymi historiami, wspomnieniami i zdjęciami z rodzinnych archiwów. Z kolei dla gości z zewnątrz, głównie z Iławy, spacer stał się okazją do odkrycia historii i specyfiki miejsca, które – choć blisko – do tej pory, od tej strony, dla wielu pozostawało nieznane.

Pomysłodawcą organizacji wspólnego spaceru mieszkańców i gości po Siemianach był pastor Krzysztof Kopacz z Kościoła Ewangelicko-Metodystycznego. W rolę przewodników na jego zaproszenie wcielił się Dariusz Paczkowski i Michał Młotek, twórcy znanego wśród mieszkańców Iławy cyklu spacerów „Historia jednej ulicy”.

Wszystkie spacer organizowane przez Paczkowskiego i Młotkę mają jeden wspólny mianownik: przewodnicy opowiadają o specyfice miejsca, przybliżają jego historię, dzieląc się ciekawostkami i własnymi przemyśleniami, a także udostępniają uczestnikom archiwalne zdjęcia i dokumenty. Jednak każdy spacer ma coś wyjątkowego – moment, w którym sami uczestnicy zaczynają dzielić się swoimi wspomnieniami i skarbami z rodzinnych archiwów.

Tak było i tym razem. Uczestnicy spaceru po Siemianach mieli okazję wysłuchać wspomnień mieszkańców, jak choćby tych o wkroczeniu wojsk Armii Czerwonej do wsi. Można było usłyszeć o tym, jak wyglądała turystyka nad Jeziorakiem w latach 70. XX wieku a także wysłuchać kilku opowieści o kulturowych miejscach, takich jak dawna restauracja „Cyraneczka”. Spotkanie rozpoczęło się jednak od przytoczenia dziejów Kościoła Ewangelicko-Metodystycznego w Iławie i okolicach.

Warto dodać, że zebrane podczas spacerów informacje trafiają do zbiorów Internetowego Muzeum Iławy, które nie tylko dokumentuje historię miasta, ale coraz częściej staje się także ważnym źródłem wiedzy o całym regionie.

Turystyczne Siemiany, położone zaledwie 18 kilometrów od Iławy, znajdują się na terenie gminy Iława, w malowniczym regionie historycznego kompleksu leśnego Puszczy Pruskiej. Wieś zlokalizowana jest na zachodnim brzegu Jezioraka.

Wiadomo, że na terenie dzisiejszych Siemian istniała już w późnym średniowieczu leśna wartownia, której ślad można znaleźć na mapie Caspara Henzenbergera z 1576 roku, gdzie miejsce to opisano jako „Schwalge W.” (Schwalge – obłoki dymu). Sama wieś została założona w 1700 roku jako osada ry-

backa nad brzegiem Jezioraka w ramach tzw. osadnictwa szkatułowego. Nadano jej nazwę „Schwalgendorf”. Ówczesni mieszkańcy Siemian czerpali zyski z rybołówstwa i z pracy w lesie. Część z nich wypalała wokolicznych lasach węgiel drzewny.

Dziś Siemiany to popularna miejscowość turystyczna, z uroków której korzystają nie tylko wodniacy. Warto wspomnieć, że Siemiany zyskały literacką sławę dzięki Zbigniewowi Nienackiemu, który umieścił tu część akcji swojej powieści „Nowe przygody Pana Samochódzika”. W latach 70. ubiegłego wieku wieś odwiedzał również znany poeta Edward Stachura.

Wizyta polskich partyzantów w trakcie niedzielnego spaceru uczestnicy mieli okazję usłyszeć wiele ciekawych opowieści, wśród których znalazła się historia związana z pobytom w Siemianach i okolicach żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego.

Świadkiem obecności partyzantów dowodzonych przez legendarnego Zygmunta Szendzielarza „Łupaszke” był Hans von Lehnendorff, niemiecki lekarz, który przebywał w Suszu i Iławie po przejściu frontu. Lehnendorff, będąc świadkiem radzieckiej okupacji tych terenów oraz późniejszego przejścia władzy administracyjnej przez Polaków, utrwalił swoje wspomnienia w książce „Dziennik z Prus

Wschodnich”. Pod datą 7 czerwca 1946 roku zanotował:

Tym razem w Schwalgendorfie działo się coś szczególnego. Kiedy się tam pojawiłem, miejscowość była zajęta przez polskich partyzantów. Czterdziestu chłopów przyjechało dwoma ciężarówkami. Miejscowym Rosjanom kazali się rozebrać do bielizny i zamknęli ich w piwnicy. Inni zostali na wiejskiej drodze publicznie rozbrojeni, rozebrani i też odprowadzeni do piwnicy. Polacy wyprzęgli ich konie i jeździli na nich na oklep po okolicy. Skorzystaliby po tym z moich lekarskich usług i na koniec zaprosili na jedzenie, które młodsza Pani H. właśnie ugotowała dla Rosjan. Przez cały dzień nikomu nie wolno było opuścić wsi. Późnym wieczorem zwinęli żagle.

Historia ta została szerzej opowiedziana w siódmym odcinku podcastu „Kronika zaginionego miasta”, którego autorem jest Michał Młotek. Audycję znaleźć można na stronach Internetowego Muzeum Iławy.

Historie ze starych gazet Podczas spacerów organizowanych przez Michała Młotkę i Dariusza Paczkowskiego uczestnicy dowiadują się o ciekawostkach, które ukazują historię miejsc nieznaną dotąd perspektyw. Ich źródłem są między innymi przedwojenne gazety, pełne detali, które nie znajdują się w innych publikacjach ani książkach. Dzięki skrupulatnemu przeszuki-

W spacerze po Siemianach udział wzięło około 70 osób

waniu dawnych wydawnictw, przewodnicy przywołują historie, które inaczej zostałyby zapomniane.

Na potrzeby niedzielnego spotkania w Siemianach, organizatorzy przywołali trzy interesujące notatki prasowe, pochodzące z XIX wieku i opublikowane w toruńskiej gazecie „Thorner Presse”. Pierwsza, z września 1890 roku, opisywała dramatyczną konfrontację między leśniczym a kłusownikiem. Druga notatka o tragicznej śmierci trzech osób, które utonęły w Jezioraku. Tę ostatnią notatkę można przeczytać poniżej w całości:

Iława, 8 lutego 1890 roku: Niepewna pokrywa lodowa na jeziorze Geserichsee doprowadziła wśród do śmierci trzech osób. Krawiec Mursch ze Schwalgendorfu zamierzał udać się do Saalfeld, aby kupić świnie i postanowił pokonać drogę, przesuwał się po gładkiej powierzchni lodu na sankach, odpychając się piką. Najprawdopodobniej nie zauważył dużej szczeli-

wi w lodzie, w której później znaleziono jego ciało. Tego samego dnia dwóch synów chłopca Mauritzia w wieku 10 i 17 lat przechodziło przez łódź, aby zebrać drewno z lasu położonego po przeciwnej stronie jeziora. Kilku ludzi widziało, jak obaj bracia siedzieli na sankach i odpychało się pikami. Obydwaj wpadli do szczeliny w lodzie, z której rybacy wyciągnęli ich ciała jeszcze tego samego dnia.

Spacer po Siemianach trwał ponad dwie godziny, gromadząc około 70 uczestników. Wśród nich znaleźli się nie tylko mieszkańcy Siemian, ale także osoby z Iławy i innych okolicznych miejscowości.

- Spacer, które organizujemy, to nie tylko okazja do opowiadania o historii, ale także do odkrywania jej na nowo wspólnie uczestnikami naszych inicjatyw – podsumowuje niedzielne spotkanie Dariusz Paczkowski.

Przewodnicy zapowiedzieli, że ze względu na ogrom bogactwa lokalnej historii, której nie udało się w pełni omówić podczas tego spaceru, niewykluczone jest, że powrócą do Siemian, by kontynuować swoje opowieści.

XXIV Powiatowe Igrzyska dla Osób z Niepełnosprawnością Kisielice 2024

Pomimo kapryśnej pogody, 12 września odbyły się XXIV POWIATOWE IGRZYSKA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ w Kisielicach. Wydarzenie współfinansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością i Współorganizowane ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych „Rozwiń Skrzydła” w Kisielicach.

Zawodników i gości nie zabrakło. Do rywalizacji sportowych zgłosiły się:

- 1 - Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy z Iławy
- 2 - Środowiskowy Dom Samopomocy z Susza

- 3 - Dom Pomocy Społecznej z Lubawy (Filia Iława)
- 4 - Dom Pomocy Społecznej z Susza
- 5 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z Iławy
- 6 - Warsztat Terapii Zajęciowej w Suszu
- 7 - Warsztat Terapii Zajęciowej z Iławy
- 8 - Świetlica Terapeutyczna z Zalewa
- 9 - Dom Pomocy Społecznej z Lubawy
- 10 - Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Kisielicach
- 11 - Środowiskowy Dom Samopomocy z Lubawy

Wśród gości zaproszonych pojawili się: Radny Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Pan Robert Turlej,

Radny Powiatu Iławskiego Pan Jarosław Piechotka, Wójt Gminy Iława Pan Krzysztof Harmaciński, Burmistrz Susza Pan Marcin Mądry, Dyrektor PCPR w Iławie Pani Jolanta Rynkowska, Dyrektor DPS w Lubawie Filia Iława Pan Marek Kaucz, Dyrektor DPS w Suszu Pan Zdzisław Zdzichowski, Dyrektor DPS w Lubawie Pani Izabela Sendlecka, Dyrektor Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych w Iławie Pan Wojciech Wegner, Kierownik ŚDS w Iławie Pani Krystyna Szafryna-Żęgota, Kierownik GOPS w Iławie Pani Agnieszka Murawska, Kierownik ŚDS w Lubawie Pani Dorota Kowalska, Kierownik MGOPS w Kisielicach Pani Lucyna Grześ-Remus, Kierownik MOPS w Lubawie Pani Iwona Zielińska,

Kierownik OPS Gminy Lubawa Pani Agnieszka Miesikowska, Kierownik MGOPS w Suszu Pan Włodzimierz Karpiak, Kierownik MOPS w Zalewie Pani Jolanta Skrzypiec, Kierownik WTZ w Ihawie Pan Marian Wilkowski, Kierownik WTZ w Suszu Pan Paweł Młynarczyk, Radni Gminy Kisielice, Dyrektorzy Szkół oraz Kierownicy Jednostek.

Uroczystego otwarcia Powiatowych Igrzysk dokonała Pani Burmistrz Kisielic Beata Lejmanowicz wraz z Radnym Panem Robertem Turej i Radnym Panem Jarosławem Piechotka. Tradycyjny znicz olimpijski zapłonął dzięki druhowi OSP Mariuszowi Gross z podopiecznym OSW w Kisielicach Janowi Wołodźko. Kociewska Orkiestra Dęta „TORPEDA” z Tczewa wykonała koncert instrumentalny. Zawodnicy udali się do sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Kisielicach gdzie odbyły się rywalizacje sportowe. Po nich zaprosiliśmy na poczęstunek i ceremonię medalowania i wręczenia pucharów, a także na występy taneczno-artystyczne dzieci ze szkół podstawowych z Kisielic, Łęgowa i Gorynia.

Szczególne podziękowania MGOK kieruje do nauczycieli, którzy dołożyli wszelkich starań, aby wszyscy uczestnicy wzięli udział w konkurencjach sportowych.

Raz jeszcze **DZIEKUJE**:

Pan Adam Mańka, Pan Piotr Blinkiewicz, Pani Natalia Prewejnis, Pani Dorota Gutowska, Pan Piotr Jakubczyk, Pan Bartosz Blinkiewicz, Pan Przemysław Maluchnik, Pan Tomasz Kowalczyk, Pani Anna Burkiewicz, Pan Grzegorz Tomaszewski, Pani Maja Ciałek.

Dziękuję: OSP Kisielice, Policji w Kisielicach za bezpieczeństwo, Pracownikom MGOPS w Kisielicach, Pracownikom Urzędu Miasta w Kisielicach, Zespołowi Szkół w Kisielicach, Szkole Podstawowej w Łęgowie i Szkole Podstawowej w Goryniu, Ośrodkowi Szkolno - Wychowawczemu w Kisielicach.

DOŻYNKI GMINNE KISIELICE 2024

Tegoroczne Święto plonów w Gminie Kisielice rozpoczęliśmy zabawą taneczną w sobotni wieczór. O godzinie 11:00 w niedzielę, rozpoczęła się Dożynkowa Msza Święta w Kościele pw. Matki Bożej Królowej Świata w Kisielicach, gdzie poświęcono wieńce dożynkowe oraz ziarna na przyszłoroczne zasiewy. Następnie przemarsz delegacji wieńcowych z kościoła ulicami Kisielic pod amfiteatr wraz z Kociewską Orkiestrą Dętą "Torpeda" z Tczewa rozpoczął oficjalnie Dożynki Gminne.

W tym roku wyjątkowo zostały wręczone medale z Ministerstwa Rolnictwa dla zasłużonych rolników. O godzinie 15:00 zaprosiliśmy gości amfiteatru na poczęstunek: pieczone prosięta, grochówka oraz kielbaski, które wydawał Komitet Osiedlowy w Kisielicach. Występy zespołów działających przy

MGOK – Pomerania, Kalina i Mirana rozpoczął część artystyczną. Kolejną atrakcją był taniec w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego „Malbork”. Nie zabrakło humoru podczas występu Kabaretu z Konopii. Na koniec wydarzenia wybrano zwyciężki Wieniec Dożynkowy, to Sołectwo Łęgowo, który będzie reprezentował naszą gminę na dożynkach wojewódzkich w Olsztynku.

Dziękujemy za wspólnie spędzony czas i zapraszamy za rok.

FESTYNY W GMINIE KISIELICE

24 sierpnia w Łodygowie odbył się Festyn Rodzinny zorganizowany przez p. Sołtys Marię Pokorską wraz z Radą Solecką, nie zabrakło animacji dla dzieci oraz pysznego jedzenia. W tym samym dniu w Truplu także świętowano. Dzieci korzystały z dmuchanych zjeżdżalni, animacji oraz poczęstunku przygotowanego przez p. Sołtys Alicję Dudę wraz z Radą Solecką. Spotkanie zakończyło się wspólną zabawą taneczną. Gratulujemy obu paniom wspaniale zorganizowanych wydarzeń i dziękujemy za zaproszenie.

II EDYCJA KONCERTU CHÓRU Z KISIELIC

Koncert Radości - w wykonaniu Chóru z Kisielic to wakacyjny koncert, który odbył się 23 sierpnia 2024 w Arkadii. Repertuar wzbogacono o znane międzynarodowe pieśni, czym byliśmy miło zaskoczeni. Publiczność włączyła się we wspólne śpiewanie. Wystąpił także gościnnie zespół Synergy z Olsztyna, który wykonał covery znanych utworów a także własne aranżacje. Frekwencja miło nas zaskoczyła. Czekamy na kolejne występy o których będziemy informować.

12 EDYCJA ŚWIĘTA WIEPRZOWINY W KLIMACH

W ostatnią sobotę sierpnia w Klimach odbyło się Święto Wieprzowiny zorganizowane przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Klimy. Do wspólnej rywalizacji o najlepsze danie przystąpiły KGW Jędrychowo, KGW Bałoszyce, KGW Merynos, Sołectwo Pławty, Magdalenka, Klimowianki oraz My i Wy.

I miejsce zajęło KGW Jędrychowo za wykonanie roladek wieprzowych z cukinią i serem mozzarella, II miejsce KGW Bałoszyce za gulasz wieprzowy z passatą pomidorową z kłuską śląską. III miejsce KGW Merynos za gulasz wieprzowy z galuszkami. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody i wyróżnienia. Czekamy na następną edycję i wspólną zabawę. Gratulujemy organizatorom, a w szczególności Pani Agnieszce Kruk.

Agata Barańska
Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Kisielicach
Telefon 798 624 705

Liczy się każda składka

— Nasza emerytura zależy tylko i wyłącznie od nas samych — mówi Paweł Jaroszek, członek zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. — Wynika to z reformy, która została wprowadzona w 1999 roku. A my cały czas z uporem maniaka patrzymy na emerytury przez pryzmat naszych babć i dziadków.

— Wiek emerytalny to w Polsce temat tabu. Nie ma akceptacji społecznej dla jego podwyższenia, zatem jak zachęcić Polaków, żeby pracowali dłużej, bo wizja, że obecni 30-latkowie będą dostawać emeryturę na poziomie jednej czwartej ostatniej pensji, jakoś nie przemawia do ludzi?

— Najpierw odniosę się do tych mitów, co do naszych przyszłych emerytur. To co powinno się, a wręcz trzeba powiedzieć, to że nasze przyszłe świadczenie zależy tylko i wyłącznie od nas samych. Wynika to z reformy, która została wprowadzona w 1999 roku. A my cały czas z uporem maniaka patrzymy na emerytury przez pryzmat naszych babć i dziadków.

Paweł Jaroszek, członek zarządu ZUS

System, który obowiązuje od ćwierci wieku mówi — tyle ile odłożyłeś składek, taką będziesz miał emeryturę. Jeżeli robimy wszystko, żeby tych składek nie płać, to oczywiście będzie to samospełniająca się prognoza, świadczenie będzie niskie. Jeżeli jednak regularnie opłacamy składki, wybieramy, jeśli mamy taką możliwość, wyższą formę oskładkowania, to świadczenie będzie wyższe.

Dlatego trudno mi się zgodzić z takim sformułowaniem, że wszyscy, że średnia

itd. Nie, to jest indywidualna sprawa każdego z nas. A jak zachęcić, ano właśnie pokazując, jak wpłacane przez nas składki, przekładają się na naszą przyszłą emeryturę. Bo jeżeli ktoś myśli o swojej przyszłości, o zabezpieczeniu na te lata, kiedy zdrowie mu już nie pozwoli na to żeby pracować, jest w stanie naprawdę odłożyć sobie na bardzo godziwe świadczenie.

— Może trzeba więc kampanii informacyjnej, że dłuższa praca, płacenie składek po prostu się opłaca, bo wielu ludziom wydaje się, że na emeryturze dostają pieniądze od państwa, a nie czerpią z tego, co sami sobie uzbierali na starość.

— Prowadzimy takie działania, ale niestety ta nauka przychodzi z czasem. Warto postawić sobie pytanie, kiedy zaczynamy zastanawiać się nad naszą emeryturą? Odpowiedź brzmi – wtedy kiedy zbliżamy się do wieku emerytalnego. A im wcześniej zacznie się oszczędzać na emeryturę, tym ta magia „procentu składanego” działa lepiej. Co roku na naszej platformie cyfrowej zamieszczamy informacje o stanie

kont ubezpieczonych, pokazujemy jak w zależności od dalszej ścieżki zawodowej będzie wyglądać przyszłe świadczenie. Pamiętajmy też, że emerytura państwowa nie jest jedynym zabezpieczeniem na starość. Wiele osób myśląc o przyszłości inwestuje w alternatywne systemy, np. PPK, IKE, IKZE, ale o jedynym warto pamiętać, że emerytura państwowa była, jest i będzie. Jej zadaniem jest zapewnienie podstawy.

— Jednak niski wiek emerytalny kobiet uderza w ich przyszłe emerytury. Te są średnio o ok. tysiąc złotych niższe niż mężczyźni. Czy nie powinniśmy chociaż nieco podnieść wiek emerytalny kobiet, bo wpędzamy je na starość po prostu w biedę.

— W obecnym dyskursie politycznym byłaby to sprawa wręcz beznadziejna. Jednak, jeśli ktoś myśli racjonalnie, to zobaczy, że warto pracować dłużej. Są dane GUS. Jeżeli obecnie żyjemy na emeryturze dwadzieścia lat czasami nawet więcej, a pracujemy na nią tak na czysto 30 lat lub trochę więcej, to jaka musiałaby być składka z tych 30 czy nawet 40 lat pracy,

żeby przez kolejnych 20 lat zapewnić wysokie świadczenia. Nikt na taką składkę, by się nie zgodził. Jednak, jeśli ktoś czuje się w pracy dobrze, ma siły i zdrowie to w naturalny sposób będzie opóźniał przejście na emeryturę, dzięki czemu będzie miał wyższe świadczenie.

— Jak każdy dodatkowy rok pracy wpływa na naszą przyszłą emeryturę, bo tu są różne wliczenia?

— Dziś obliczając naszą emeryturę dzielimy zgromadzony przez nas kapitał przez przeciętną dalszą długość trwania życia wyrażoną w miesiącach, którą podaje GUS. Trzeba brać pod uwagę zarówno licznik i mianownik tego ułamka i to, że te wartości mogą się zmieniać, tak jak to było choćby w czasie pandemii. Jednak można liczyć, że jest to kilka grubych procent, powiedziałabym, że każdy rok dłużej aktywności zawodowej to co najmniej 5-7 proc. wyższa emerytura.

— ZUS zarządza Funduszem Ubezpieczeń Społecznych, z którego wypłacane są świadczenia. W jakiej kondycji finansowej jest FUS?

— W bardzo dobrej. Na tle ostatnich 20 lat to jest to wręcz poziom rewelacyjny, co nie znaczy, że do FUS nie trafiają dotacje z budżetu państwa. Ale tych dotacji jest relatywnie mniej w stosunku do tego, co działa się jeszcze kilkanaście lat temu. Nie wykorzystujemy też wszystkich dotacji.

Za pierwsze półrocze tego roku wpływy ze składek pokrywały nieco ponad 85 proc. wydatków.

To jest bardzo dobry wskaźnik, bo jeszcze w latach 2008-2010 był na poziomie 60 kilku procent. Ten wysoki obecnie wskaźnik jest oczywiście wynikiem dobrej sytuacji gospodarczej i myślę, że się utrzyma.

— W 2025 r. ma ruszyć wypłata tzw. renty wdowiej. Czy ZUS jest przygotowany do tej operacji?

— Tak, będziemy przygotowani na te wypłaty. Tu wyzwaniem będzie oczywiście właściwa obsługa klientów, żeby byli właściwie informowani, wiedzieli jak wypełnić wnioski. I nad tym będziemy pracowali.

— Czy 15 groszy to jest emerytura, bo wiele osób dostaje takie groszowe świadczenia?

— Związane jest to ze zmianą systemową w 1999 roku. Kiedyś przed 1999 rokiem, żeby w ogóle myśleć o emeryturze trzeba było wykazać się określonym stażem ubezpieczeniowym. Dziś opłacenie nawet jednej składki od jednej godziny pracy już otwiera nam wejście do systemu emerytalnego.

Wyobraźmy sobie, że przez tę godzinę ktoś zarobił 20 zł, od tego zapłacił 3,80 zł składki. Te 3,80 zł dzielimy przez dwieście kilkadziesiąt miesięcy dalszego trwania życia i wychodzi nam owe kilka czy kilkanaście groszy. ZUS musi wypłacić te pieniądze, bo tak mówią przepisy.

Dlatego powinniśmy zastanowić się, co z tym fantem zrobić? Czy może zwrócić te składkę, może nie wypłacać takiego „świadczenia” co miesiąc, a np. raz w roku? Fachowcy dyskutują nad różnymi rozwiązaniami, np. że składki powinny być opłacane przez określony czas, czy też powinno się uzbierać określony kapitał. To wszystko jest do dyskusji, bo zgadzam się z panem, że 15 groszy to nie jest emerytura. Z drugiej strony najwyższa emerytura, którą wypłaca ZUS wynosi ponad 40 tys zł, to tylko pokazuje, że warto przedłużać swoją karierę zawodową i opłacać składki przez cały okres aktywności zawodowej.

AKTUALNOŚCI Z GMINY ŁAWA

JUBILATKA Z KARASIA

9 sierpnia Wójt Gminy Ława, Krzysztof Harmaciński, odwiedził Monikę Rosińską, mieszkankę Karasia, z okazji jej 102. urodzin. Wójt złożył jubilatce serdeczne życzenia, wręczył kwiaty i list gratulacyjny, podkreślając jej długowieczność i wkład w lokalną społeczność. Monika Rosińska, urodzona w 1921 r., opowiadała o zmianach, jakich była świadkiem od czasów przedwojennych po współczesność. Rodzina zadbała o ciepłą atmosferę urodzin. Wójt wyraził uznanie dla najstarszych mieszkańców, podkreślając znaczenie relacji międzypokoleniowych.

AWANS NAUCZYCIELI

W roku szkolnym 2023/2024 sześciu nauczycieli z naszego regionu otrzymało awans na stopień nauczyciela mianowanego. Wyróżnienie to zdobyli:

Karolina Sugalska (SP Gromoty)
Dominika Skamarska (SP Laseczno)
Mariusz Ślizewski (SP Laseczno)
Amanda Rudzińska (SP Rudzienice)
Adrianna Kowalska

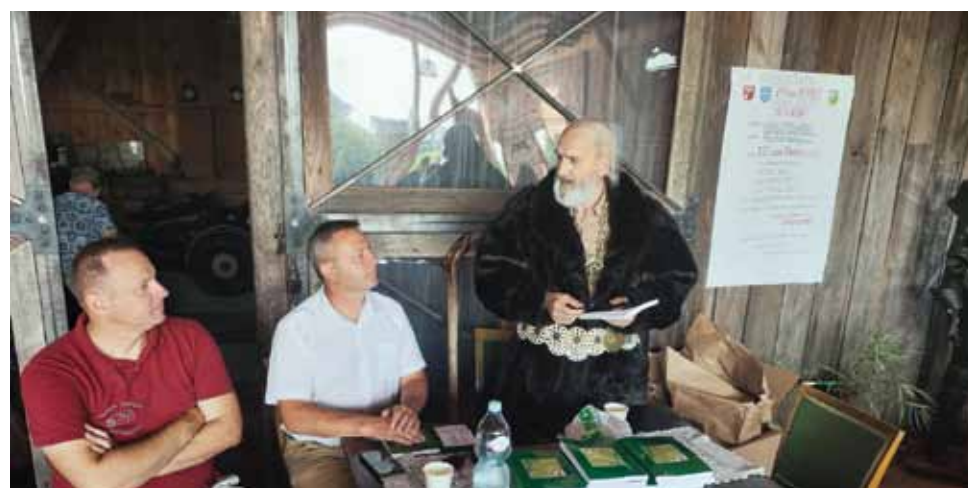
(ZSP Wiekielec)
Kinga Gapińska (ZSP Wiekielec)

Awans ten jest efektem ich ciężkiej pracy, zaangażowania i wysokich kompetencji dydaktycznych. Nauczyciele ci przeszli odpowiednie szkolenia oraz wykazali się umiejętnościami niezbędnymi do dalszego rozwoju zawodowego. Gratulujemy im sukcesu i życzymy kolejnych osiągnięć oraz satysfakcji z pracy w szkole.

XVIII BIESIADA HISTORYCZNA

25 sierpnia w Skansenie „Pomezania” w Kałdunach odbyła się XVIII Biesiada Historyczna, połączona z obchodami 775-lecia Raydez. Wydarzenie rozpoczęło się prezentacją 14. wydania „Rocznika Historycznego Pojezierza Ławskiego” przez Henryka Plisa. Następnie dr Wiktor Chmielarczyk wygłosił wykład „Kapłan Krivu – Lekarz pruskich dusz”. Druga część obchodów jubileuszu Raydez poprowadzona przez dr. Ryszarda Sajkowskiego, zakończyła się ceremonią sadzenia dębów przez miejscowości parafii. Atrakcjami była prezentacja artefaktów Henryka Oleksiuka oraz prelekcja „W kręgu pruskich bab” Kazimierza Abramczyka. Tradycyjnie serwowano „Zupę Gargamela” i potrawy przygotowane przez Koło Gospodyń

Wiejskich. Wydarzenie przyciągnęło licznych gości i promowało historię regionu.

INWESTYCJE ZWIĄZKU GMIN JEZIORAK

12 sierpnia Związek Gmin Jeziorak podpisał cztery kluczowe umowy inwestycyjne z firmami budowlanymi, przy wsparciu Rządowego Funduszu Polski Ład. Przewodnicząca Zarządu, Beata Lejmanowicz, oraz Wiceprzewodniczący, Krzysztof Harmaciński, zawiązali współpracę z Ławskim Przedsiębiorstwem Instalacyjno-Budowlanym (2 umowy), Przedsiębiorstwem Robót Budowlanych AS-BUD oraz Zakładem Usług Komunalnych w Suszu. Projekty obejmują budowę

kanalizacji i oczyszczalni w Gałdowie (2 091 000 zł), przebudowę ulic Osiedla Lubawskiego (3 198 000 zł), budowę osiedlowych oczyszczalni ścieków w Kisielicach (1 857 300 zł) oraz uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe w Suszu (1 320 000 zł). To największe inwestycje w historii Związku Gmin Jeziorak.

>>ciąg dalszy na str. 10-11

Powiatu Iławskiego Macieja Rygielskiego. Wręczono także odznaczenia. Henryk Plis, wybitny kronikarz regionu, otrzymał Brązowy Medal Zasługi, a wyróżnieni rolnicy zostali uhonorowani odznaką „Zasłużony dla Rolnictwa”. Statuetki Wójta Gminy „Za wybitne osiągnięcia w produkcji rolniczej” trafiły do 31 gospodarstw. W konkursie na najładniejszy wieniec zwyciężyło sołectwo Laseczno, a w konkursie na najładniejszą posesję wygrali Barbara i Adam Portjanko. Wcześniej artystycznej zostały zespoły ludowe – Dzieci Ziemi Iławskiej, Morawa, Gosposie; zaprezentowały się zespoły Pełni werwy, Majestic oraz Agata Sobocińska wraz z zespołem, a wieczór zakończyła zabawa dożynkowa.

GMINNE ŚWIĘTO ROLNICZE 2024

7 września we wsi Dół odbyło się Gminne Święto Rolnicze, które rozpoczęła plenarna msza święta. Po mszy nastąpiło złożenie plonów na ołtarzu przez starostów dożynek – Magdalenę Osasiuk i Andrzeja Buczkowskiego, Wójt Gminy częstował zebranych chlebem, a następnie wygłoszono przemówienia, m.in. przez Radną Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Bernadę Hordejuk, I Wicewojewodę Warmińsko-Mazurskiego Mateusza Szauera oraz Posła na Sejm RP Stanisława Gorczycę, Senatora Gustawa Marka Brzezina i Wicestarostę

NOWA DROGA GMINNA DO SMOLNIK

25 września oficjalnie zostanie oddana do użytku nowo przebudowana droga gminna do Smolnik. Inwestycję realizowano od stycznia 2024 roku przez firmę DROGOMEX Sp. z o.o. z Pruszkowa. Koszt prac wyniósł 3 719 305,39 zł, z czego 50% dofinansowano z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Prace zakończono ponad miesiąc

przed planowanym terminem. Droga otrzymała nową nawierzchnię z betonu asfaltowego, a także oświetlenie z 57 punktami świetlnymi, co poprawi bezpieczeństwo. Dodatkowo wybudowano ciąg rowerowy o szerokości 2 metrów i długości 1502 metrów. Inwestycja nie tylko zwiększyła komfort podróży, ale także poprawiła infrastrukturę, sprzyjając lokalnej społeczności i rozwojowi turystyki rowerowej.

DROGA GMINNA URWISKO – RUDZIENICE

Zakończono przebudowę drogi gminnej Urwisko-Rudzienice. Prace nad modernizacją drogi rozpoczęły się po podpisaniu umowy dnia 29 listopada 2023 roku, zawartej pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Iława. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2.358.130,44 zł, z czego 50% tej kwoty pochodziło z dotacji, która została przyznana na ten cel.

Dzięki zakończonym pracom mieszkańcy oraz użytkownicy drogi mogą cieszyć się nowoczesną i bezpieczną trasą, która z pewnością przyczyni się do poprawy komunikacji w regionie. Gmina Iława oraz Wojewoda Warmińsko-Mazurski dziękują wszystkim zaangażowanym w realizację projektu oraz mieszkańcom za cierpliwość i wyrozumiałość w trakcie prac budowlanych.

Cała prawda o naszych zarobkach

fol. GS

Mediana dla gminy Stawiguda jest najwyższa w regionie

To może być dla wielu z nas duże zaskoczenie. Najnowsze dane GUS pokazują, że olsztynianie nie zarabiają najwięcej w regionie. Mieszkańców stolicy województwa pod względem zarobków wyprzedzają mieszkańcy kilku gmin. A różnice są spore.

Wreszcie wiemy, ile naprawdę zarabiają Polacy. GUS opublikował długo wyczekiwane nowe dane dotyczące rozkładu wynagrodzeń w gospodarce narodowej. W marcu tego roku mediana (średnia wartość) wynagrodzeń w gospodarce narodowej wyniosła 6549,22 zł. Oznacza to, że połowie zatrudnionych zostało wypłacone wynagrodzenie nie wyższe niż ta kwota, a druga połowa otrzymała wynagrodzenie nie niższe.

Dane dotyczą kwot brutto i obejmują osoby ubezpieczone w ZUS z tytułu zatrudnienia we wszystkich podmiotach gospodarki narodowej. Ekonomiści zgodnie podkreślają, że jest to nowa jakość danych.

— Lepiej oddają prawdę o zarobkach Polaków, bo tzw. średnia nie jest w pełni miarodajna, obraz zaburza najwyższe płace — mówi dr Waldemar Kozłowski, ekonomista z UWM.

Owsem GUS publikował wcześniej medianę wynagrodzeń, ale robił to co dwa lata i z dużym opóźnieniem. A publikowane, np. co miesiąc dane o przeciętnym

wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw raz, że dotyczyły tylko firm zatrudniających powyżej 9 pracowników. A dwa, że to była tzw. średnia. Teraz dane są pełniejsze, a ich atutem jest mediana wynagrodzeń z uwzględnieniem choćby płci i wieku zatrudnionych, wielkości podmiotu, czy miejsca zamieszkania i miejsca siedziby podmiotu.

Mediana płac w marcu jest dużo niższa, bo aż o 23,9 proc. od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w marcu 2024 r, które wyniosło 8604,72 zł. Ta różnica wlotówkach wynosi prawie 2,1 tys zł. Co tylko dowodzi, jak płace nielicznych, najlepiej zarabiających mogą wpłynąć na statystyki. Zdanych przedstawionych teraz przez GUS wynika, że w marcu 10 proc. najniższemu wynagrodzeniu co najwyżej wysokości 4242 zł. Z kolei 10 proc. najwyżej zarabiających otrzymało wynagrodzenie co najmniej wysokości 14016 zł. To próg, który pozwala osobie powiedzieć, że jest się w grupie najlepiej zarabiających.

Duże różnice

Dane GUS pokazują też duże zróżnicowanie płac ze względu na płeć. I tak mediana wynagrodzeń mężczyzn wyniosła 6770,08 zł i była o 412,64 zł wyższa niż dla kobiet. Biorąc pod uwagę wiek zatrudnionych najwięcej zarabiają osoby w wieku 35-44 lata. Ich mediana zarobków

wyniosła 6885,05 zł. Widać też spore różnice w zależności od wielkości firmy. Najwyższą wartość mediany wynagrodzeń była w podmiotach zatrudniających 1000 i więcej pracowników. W tych firmach wyniosła 7941,18 zł.

Są też spore różnice w zależności od branży. W marcu 2024 r. najwyższą wartość mediany wystąpiła w sekcji informacja i komunikacja, gdzie wyniosła 10558,90 zł.

W 15 z 19 analizowanych sekcji PKD (Polska Klasyfikacja Działalności) mediana wynagrodzeń mężczyzn była wyższa od mediany wynagrodzeń kobiet. Wyróżniła się sekcja działalność finansowa i ubezpieczeniowa, gdzie mediana wynagrodzeń mężczyzn była wyższa od mediany wynagrodzeń kobiet. Natomiast w 3 sekcjach mediana wynagrodzeń kobiet była wyższa od mediany wynagrodzeń mężczyzn, w tym największą różnicą wystąpiła w budownictwie, gdzie mediana wynagrodzeń kobiet była wyższa niż mężczyzn o 32,6 proc.

Najlepiej na Mazowszu

Są też ogromne różnice w przekroju geograficznym, a więc w poszczególnych województwach, co oczywiście nie jest żadnym zaskoczeniem. Najlepiej zarabiają pracownicy mieszkający w województwie mazowieckim, gdzie mediana płac wyniosła 7483,68 zł. Na drugim miejscu są pracownicy mieszkający na

Dolnym Śląsku o (6851 zł) oraz Śląsku (6748 zł).

Gdzie w tym rankingu są mieszkańcy Warmii i Mazur? Tu też nie ma zaskoczenia, bo niezależnie od metody liczenia zarobków, to Warmia i Mazur są tradycyjnie na końcu tabeli.

W marcu tego roku mediana wynagrodzeń mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 6030,43 zł. Przed nami byli mieszkańcy Podkarpacia, która mediana płac wyniosła 6034 zł. Dla porównania nasi sąsiedzi z Podlasia zarabiają 6250 zł, a z Pomorza - 6643,07 zł

Olsztynianie w tyle

Najnowsze dane GUS pozwalają spojrzeć na zarobki według miejsca zamieszkania zatrudnionych, jak i według miejsca siedziby podmiotu, a więc firmy. Otóż patrząc na medianę wynagrodzeń ze względu na miejsce zamieszkania to wśród miast wojewódzkich najwięcej zarabiali pracownicy mieszkający w Warszawie (8900 zł), w Krakowie (8000 zł) i w Gdańsku (7824 zł).

Mediana zarobków mieszkańców Olsztyna była na poziomie 6725,11 zł. To sporo, bo mniej niż olsztynianie zarabiali chociażby mieszkający w Bydgoszczy, Toruniu, Kielcach i Białymstoku.

Ale nowe dane pozwalają spojrzeć na zarobki mieszkańców innych gmin. I tu jest

spore zaskoczenie, bo okazuje się, że mieszkańcy Olsztyna nie zarabiają najwięcej w naszym regionie. Jest kilka gmin, których mieszkańcy mają wyższe zarobki. I tu na pierwszym miejscu (zaskoczenia chyba nie ma) jest gmina Stawiguda (7373,56 zł). Konia z rzędem temu, kto wskazałby, że na drugim miejscu jest gmina Orzysz, gdzie mediana zarobków według miejsca zamieszkania wyniosła 7159,22 złotych (ale samo miasto Orzysz to aż 7472,33 zł) a za nimi idą dwa koleje miasta z dużą ilością wojska czyli Giżycko (7055,48 zł) i Braniewo (7021,12 zł). Lepiej niż olsztynianie zarabiają także mieszkańcy gminy Dywit (6900 zł). Natomiast, gdy spojrzeć na medianę wynagrodzeń według siedziby podmiotu, to okazuje się, że ta najwyższa w naszym regionie była w Giżycku (9095 zł), Elblągu

(7250,20 zł) i w Olsztynie (7127,50 zł).

Andrzej Mielnicki

Mediana zarobków według miejsca zamieszkania w powiatach naszego regionu (kwoty brutto, marzec 2024 r.)

m.Olsztyn — 6725
giżycki — 6568
m. Elbląg — 6536
węgorzewski — 6386
braniewski — 6384
gołdapski — 6276
olsztyński — 6224
bartoszycki — 6111
kętrzyński — 5987
elbląski — 5975
olecki — 5956
piski — 5951
ełcki — 5897
ostródzki — 5851
lidzbarski — 5791
szczycieński — 5677
mrągowski — 5676
iławski — 5602
działdowski — 5498
nidzicki — 5472
nowomiejski — 5180

Źródło GUS

W warmińsko-mazurskim jest 116 gmin, w tym 34 gminy wiejsko-miejskie. W tym ostatnim przypadku GUS podaje oddzielnie medianę dla gminy, miasta i obszarów wiejskich.

TOP 10. Mediana zarobków według miejsca zamieszkania w gminach (kwoty brutto, marzec 2024 r.)

Stawiguda (gminna wiejska) — 7373
Orzysz (gmina miejsko-wiejska) — 7159
Giżycko (gmina miejska) — 7055
Braniewo (gmina miejska) — 7021
Dywit (gmina wiejska) — 6900
Olsztyn — 6725
Bartoszyce (gmina miejska) — 6699
Giżycko (gmina wiejska) — 6639
Górowo Iławeckie (gmina miejska) — 6594
Węgorzewo (gmina miejsko-wiejska) — 6551

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

GMINNY PUNKT

KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU „CZYSŁE POWIETRZE”

GMINA SUSZ

**SKORZYSTAJ Z BEZPŁATNEJ POMOCY W PRZYGOTOWANIU WNIOSKU O DOFINANSOWANIE
NA WYMIANĘ ŹRÓDŁA CIEPŁA I TERMOMODERNIZACJĘ DOMU.**

**ADRES: URZĄD MIEJSKI W SUSZU
UL. JÓZEFA WYBIĆKIEGO 6, 14-240 SUSZ
TEL. 552786015 WEW.32, E-MAIL: ODPADY@SUSZ.PL
WWW.SUSZ.PL LUB WWW.WFOSIGW.OLSZTYN.PL**

**„CZYSŁE POWIETRZE” TO PROGRAM DLA WŁAŚCICIELI I WSPÓŁWŁAŚCICIELI
DOMÓW JEDNORODZINNYCH, LUB WYDZIELONYCH W BUDYNKACH
JEDNORODZINNYCH LOKALI MIESZKALNYCH Z WYODRĘBNIONĄ KSIĘGĄ WIECZYSTĄ.**

WWW.CZYSŁEPOWIETRZE.GOV.PL

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

WFOŚiGW
W OLSZTYNIE

SUSZ

WIADOMOŚCI Z GMINY SUSZ

SUSZ

Wymiana sieci ciepłowniczej w Suszu

Na osiedlu J. Korczaka trwają obecnie prace związane z wymianą sieci ciepłowniczej. W ramach modernizacji Gmina Susz zakupiła nowe preizolowane rury, które zastąpią stare, wysłużone już elementy infrastruktury. Koszt zadania zaplanowanego w budżecie Gminy na ten rok to 100 000,00 zł. Prace związane z wymianą rur przeprowadza firma Promex Sp. z o.o. – operator suskiej ciepłowni.

Odbiór przebudowanej drogi w Adamowie

W środę 28 sierpnia 2024 r. odbył się oficjalny odbiór inwestycji polegającej na przebudowie drogi gminnej w Adamowie. Odbioru dokonali pracownicy Urzędu Miejskiego w Suszu przy udziale Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, pracowników Zakładu Usług Komunalnych w Suszu oraz przedstawicieli wykonawcy – firmy „Tenor” z Susza. W spotkaniu wzięli udział również: Burmistrz Susza – Marcin Mądry, Zastępca Burmistrza Susza – Aleksandra Dwórznik oraz Sołtys sołectwa Adamowo – Anna Skrzyniarz. Inwestycja została dofinansowana z Rządowego Funduszu POLSKI ŁĄD w ramach Programu Inwestycji Strategicznych. Otrzymane dofinansowanie wyniosło 2 234 012,91 zł, natomiast koszt całej inwestycji opiewał na kwotę 2 374 412,91 zł.

Spotkanie z przedstawicielami Wojska Polskiego

W środę 21 sierpnia 2024 r. w sali konferencyjnej UM Susz doszło do zorganizowanego przez Burmistrza Susza spotkania radnych Rady Miejskiej oraz pracowników Urzędu z przedstawicielami Wojska Polskiego. Tematem rozmów była ewentualna sprzedaż gruntu pod budowę bazy wojskowej, którą docelowo Wojsko Polskie chce utworzyć na terenie naszego miasta.

W spotkaniu wzięli udział również: Marcin Mądry – Burmistrz Susza i Aleksandra Dwórznik – Zastępca Burmistrza Susza. Z ramienia Wojska Polskiego w spotkaniu udział wzięli: płk Andrzej Pawlak – Dyrektor Regionalnego Zarządu Infrastruktury w Olsztynie, ppłk Rafał Dyśko – Szef Wydziału Koordynacji i Analiz RZI w Olsztynie, oraz płk Marcin Marczak, reprezentujący Pierwszą Dywizję Piechoty Legionów. W trakcie debaty obydwie strony rozmawiały na temat wad i zalet ewentualnego ulokowania w Suszu jednostki wojskowej. Przedstawiciele WP przedstawili koncepcję funkcjonowania jednostki, plany swoich działań w dalszej przyszłości oraz wyczerpująco odpowiadali na pytania radnych. Decyzja o ewentualnym odsprzedaniu miejskiego gruntu zostanie podjęta na wrześniowej sesji Rady Miejskiej.

Nowy dyrektor CSiR Susz wyłoniony

Informujemy, że obowiązki dyrektora Centrum Sportu i Rekreacji im. Jana Pawła II w Suszu obejmie Pan Ryszard Walendziak. Nowy dyrektor został wybrany w ramach otwartego i konkurencyjnego naboru na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze, ogłoszonego przez Burmistrza Susza w dniu 30.07.2024 r.

Nowy dyrektor CSiR Susz posiada bardzo bogate doświadczenie zawodowe. Jest magistrem Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku. Ukończył również studia podyplomowe w zakresie zarządzania oświatą, edukacji dla bezpieczeństwa oraz menedżera imprez sportowych.

W ramach pracy zawodowej Ryszard Walendziak przez kilkanaście lat odpowiadał za dziedzinę wychowania fizycznego w Ministerstwie Obrony Narodowej, 4 lata sprawował funkcję dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Starym Targu gdzie odpowiadał za kulturę i sport. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej organizował wiele imprez sportowych. Posiada również kwalifikacje trenera piłki nożnej UEFA A oraz menadżera piłki nożnej.

Wybory Sołeckie i do Rad Osiedli

W dniach 19-30 sierpnia 2024 r. na terenie Gminy Susz przeprowadzone zostały wybory sołtysów oraz przewodniczących osiedli na kadencję 2024-2029. Poniżej wyniki:

Emilianowo – Mirosław Czubiński, Bronowo – Liliana Suchocka, Żakowice – Iwona Murawska, Jawty Wielkie – Roman Pomarański, Falknowo – Tomasz Drzewiński, Redaki – Mariusz Obrębski, Chełmżyca – Magdalena Siwek, Ulnowo – Barbara Sikorska, Dąbrówka – Jolanta Matuszczak, Różnowo – Małgorzata Grzywacz, Brusiny – Henryka Jachowska, Januszewo – Adam Sokolowski, Grabowiec – Zenon Sugalski, Piotrkowo – Justyna Pietrzak, Bornice – Andrzej Karolewski, Kamieniec – Wioletta Siecińska, Czerwona Woda – Sylwia Bajła, Jakubowo Kisielićkie – Krystyna Maksimik, Rudniki – Milena Brzuszkiewicz, Michałowo – Adam Teodorski, Babięty Wielkie – Adam Skorupski, Krzywiec – Paweł Kotala, Olbrachtówko – Anna Tyburska, Lubnowy – Danuta Karolewska, Adamowo – Anna Skrzyniarz, Jawty Małe – Kamil Wycka, Nipkowie – Piotr Latoszek, Karolewo – Tomasz Pacan, Olbrachtowo – Ryszard Goik, Bałoszyce – Magdalena Anzel. Osiedla: J. Korczaka – Mariola Lenzion, Stare Miasto – Witold Szymański, Koszarowe – Justyna Krynicka, Prabuckie – Grzegorz Urban.

85. Rocznica wybuchu II Wojny Światowej

W niedzielę 1 września 2024 r. Burmistrz Susza – Marcin Mądry wraz z Zastępcą Burmistrza Susza – Aleksandrą Dwórzniak oraz przedstawicielami Rady Miejskiej w Suszu: Przewodniczącym Rafałem Kwiatkowskim oraz Wiceprzewodniczącym Zenonem Sugalskim złożyli kwiaty pod Pomnikiem Nieznanego Żołnierza. W ten symboliczny sposób w 85. rocznicę wybuchu II Wojny Światowej samorządowcy uczcili pamięć poległych rodaków.

Następnie Burmistrz Marcin Mądry odpowiadając na zaproszenie Starosty Powiatu Iławskiego Bartosza Bielawskiego wziął udział w powiatowych obchodach rocznicowych, które odbyły się na cmentarzu komunalnym przy ul. Wyszyńskiego w Iławie.

85 rocznica wybuchu II wojny światowej

Starosta Powiatu Iławskiego Bartosz Bielawski był gospodarzem powiatowej uroczystości 85. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Odbyła się ona w niedzielę 1 września, na Cmentarzu Miejskim w Iławie, z udziałem zaproszonych gości, m.in. stowarzyszeń kombatanckich, samorządowców reprezentujących województwo warmińsko-mazurskie, miasta i gminy z terenu Powiatu Iławskiego, przedstawicieli służb mundurowych, jednostek powiatowych oraz szkół.

Gospodarz uroczystości Starosta Bartosz Bielawski powitał gości, szczególnie przedstawicieli organizacji kombatanckich:

- Kombatanatów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych na czele z Julianem Blankiem, Prezesem Zarządu Oddziału Okręgowego Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych, Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych w Olsztynie, jednocześnie reprezentującym iławskie organizacje kombatanckie;
- Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej Oddziału w Iławie na czele z Prezesem Eugeniuszem Dębińskim;
- Przedstawicieli Stowarzyszenia „Polskich Dzieci Wojny” Oddział Terenowy w Iławie na czele z Prezesem Oddziału Danutą Jankowską;
- przedstawicieli Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kombatanatów Dzieci Wojny i Osób Represjonowanych na czele z Prezesem Antonim Kwaśniewskim.

Obecni byli przedstawiciele lokalnych samorządów oraz służb, inspekcji i straży:

- Wicestarosta Powiatu Iławskiego Maciej Rygielski;
- Członek Zarządu Powiatu Iławskiego Jarosław Piechotka i Marcin Bednarczyk;
- Przewodniczący Rady Powiatu Iławskiego Andrzej Buk;
- Wójt Gminy Iława Krzysztof Harmaciński wraz z zastępcą Andrzejem Brachem;
- Burmistrz Miasta Iławy Dawid Kopaczewski wraz z zastępcą Krzysztofem Portjanko;
- Burmistrz Susza Marcin Mądry;
- Burmistrz Zalewa Piotr Pietrasik;
- Burmistrz Kisielic Beata Lejmanowicz wraz z sekretarzem Gminy Barbarą Pękałą;
- Zastępca Wójta Gminy Lubawa Adam Roznerski;

Fot. M. Rogatły, Fot. Infolawa

- Przewodniczący Rady Gminy Iława Krzysztof Zieliński;
- Radne Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Bernadeta Hordejuk i Ewa Wiśniewska;
- Komendant Powiatowy Policji w Iławie Waldemar Pankowski (młodszy inspektor);
- Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Iławie Marcin Wiśniewski (młodszy brygadier)
- Dyrektor Zakładu Karnego w Iławie Gawel Galdziński (major);
- Elżbieta Piętka, kierownik Oddziału Celnego w Iławie (Warmińsko-Mazurski Urząd Celno - Skarbowy);
- Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Iława Michał Ostrowski;
- Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie Maciej Mikołajczyk;
- Starszy Cechu Stanisław Michalewski (Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Iławie).

Przywitani zostali także radni powiatowi, przedstawiciele powiatowych i miejskich jednostek organizacyjnych, szefowie instytucji państwowych funkcjonujących na terenie powiatu iławskiego oraz młodzież z iławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych wraz z opiekunami, a także harcerzy z Hufca Związku Harcerstwa Polskiego w Iławie na czele z komendantem Maciejem Marciniakiem.

Podziękowano także za uświetnienie uroczystości Powiatowej Młodzieżowej

Orkiestrze Dętej przy Zespole Szkół im. Bohaterów Września 1939 r. w Iławie, na czele z kapelmistrzem Michałem Kowalewskim. Podziękowania za pomoc techniczną w zorganizowaniu uroczystości kierujemy do dyrektora Zespołu Szkół im. Bohaterów Września 1939 roku w Iławie Elżbiecie Gościńskiej i pracownikom tej szkoły oraz Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi za zabezpieczenie medyczne.

Rys historyczny przedstawił Roman Groszkowski, dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie:

Szanowni Państwo, Drodzy Mieszkańcy Powiatu Iławskiego,

Zgromadziliśmy się dziś tutaj, aby wspólnie oddać hold i przypomnieć sobie wydarzenia sprzed 85 lat, które na zawsze zmieniły oblicze naszego kraju, Europy i całego świata.

1 września 1939 roku to data, która wryła się głęboko w pamięć każdego Polaka, a jej echa są odczuwalne do dziś. Tego dnia o świcie, bez wypowiedzenia wojny, niemieckie wojska przekroczyły granice Polski, rozpoczynając konflikt, który stał się

ale jednocześnie zasiał ziarna przyszłych konfliktów. W upokorzonych i obciążonych ogromnymi reparacjami wojennymi Niemczech, powstał podatny grunt dla radykalnych ideologii, które wkrótce miały wstrząsnąć światem. W latach 30. XX wieku, pod wodzą Adolfa Hitlera, Niemcy zaczęły dążyć do rewizji powojennego porządku i odzyskania swojej pozycji mocarstwa. Wzrost niemieckiego nacjonalizmu i ekspansjonizmu znalazł swoje odzwierciedlenie w serii agresywnych działań, które były lekceważone przez społeczność międzynarodową. Aneksja Austrii w 1938 roku, a następnie rozbiór Czecho-

protokół przewidywał rozbiór naszego kraju i podział Europy Środkowo-Wschodniej na strefy wpływów. Podjęcie współpracy przez agresywne i totalitarne reżimy – nazistowskie Niemcy i stalinowski Związek Radziecki przesądziło o losie naszego kraju.

Oczywiście Rzeczpospolita przygotowywała się na wypadek konfliktu, zarówno pod względem militarnym, jak również dyplomatycznym. Naszym sojusznikiem była Francja, a od 25 sierpnia 1939 r. także Wielka Brytania. Na wojsko Polska przeznaczała całkiem pokaźny odsetek budżetu. Co zatem zdecydowało o klęsce militarnej i upadku państwa? Polski plan wojny z Niemcami obwarowany był dwoma założeniami: Związek Radziecki zachowa neutralność i wojna będzie miała charakter koalicyjny – wojska polskie wezmą na siebie odparcie agresji niemieckiej tylko do czasu mobilizacji i rozpoczęcia ofensywy przez naszych sojuszników. Żaden z warunków nie został spełniony. Pakt niemiecko – radziecki przesądził o ataku Armii Czerwonej, a koalicjanci Rzeczypospolitej nie byli przygotowani do udzielenia jej pomocy i preferowali koncepcję wojny obronnej. Zarówno Rzesza Niemiecka, jak i Związek Radziecki przygotowania do wojny rozpoczęły dużo wcześniej i, jak się niestety okazało, gdy wojna wybuchła, znacznie skuteczniej. Wojsko polskie stanęło naprzeciw wroga przeważającego liczbą żołnierzy, ilością i jakością uzbrojenia, górującego również nowoczesniejszą doktryną wojenną. Atak Wehrmachtu boleśnie zweryfikował polskie hasła propagandowe: „silni, zwarci, gotowi”, czy „nie oddamy ani guzika”. Polski plan obrony załamał się już w pierwszym tygodniu wojny, a po napaści Związku Radzieckiego 17 września 1939 r., armia polska nie stanowiła zorganizowanej całości, walczyły izolowane zgrupowania, bez planu, klarownych rozkazów i nadziei na zwycięstwo. Trwające ponad miesiąc walki zakończyły się militarną porażką i podziałem naszego państwa pomiędzy totalitarne najeźdźców.

największym i najkrwawszym w dziejach ludzkości – II wojnę światową.

Atak na Polskę nie był tylko aktem militarnym – to rezultat wielu lat narastającego napięcia politycznego i konfliktu idei, które stopniowo doprowadziły świat na skraj katastrofy. Po zakończeniu I wojny światowej w 1918 roku, Europa była kontynentem, który pragnął stabilności i odbudowy. Traktat wersalski z 1919 roku miał na celu utrzymanie pokoju,

słowacji, pokazały, że polityka ustępstw, realizowana przez mocarstwa zachodnie, była nieskuteczna. Zamiast powstrzymać Hitlera, pozwoliła mu na dalsze poszerzanie terytorialnych ambicji.

W obliczu tych wydarzeń, Polska znalazła się w trudnym położeniu, które pogorszyło podpisanie 23 sierpnia 1939 roku paktu Ribbentrop-Mołotow, porozumienia między Trzecią Rzeszą a Związkiem Radzieckim. Dołączony do niego tajny

Dzieje II wojny światowej nie sprowadzają się jedynie do analizy działań militarnych, posunięć dyplomatycznych i światła wielkiej polityki, ale są również opowieścią o niezwykłym bohaterstwie ludności cywilnej i żołnierzy polskich na frontach wojennych.

Już od pierwszych godzin wojny, polscy żołnierze wykazali się niezłomnym duchem walki. Westerplatte, Hel, Wizna, czy bitwa pod Mławą – to miejsca, które stały się symbolami oporu i heroizmu polskiego wojska. Mimo przeważających sił wroga, nasi żołnierze stawiali zacięty opór, broniąc nie tylko granic państwa, ale także wartości, które były isą fundamentem naszej tożsamości: wolności, honoru i niepodległości. Walczyliśmy na wszystkich frontach Europy. Polskie oddziały brały udział w kluczowych bitwach tej wojny – od mroźnych fiordów Narwiku, gdzie polscy żołnierze walczyli ramię w ramię z aliancami, przez powietrzną bitwę

o Anglię, gdzie polscy piloci odegrali istotną rolę w obronie brytyjskiego nieba, aż po słoneczne wzgórza Monte Cassino, gdzie po krwawych walkach polska flaga została wzniesiona na gruzach klasztoru, symbolizując zwycięstwo nad niemieckimi siłami.

Wojna toczyła się także w sercu naszej okupowanej ojczyzny. Na ziemiach polskich, pod niemieckim jarzmem, zorganizowano największą w Europie konspiracyjną armię – Armię Krajową. To dzięki ich odwadze i poświęceniu, mimo brutalnych represji, Polacy stawiali opór okupantowi na każdym kroku.

Wojna to także codzienna walka o przetrwanie. Miliony Polaków angażowało się w działania mające na celu zachowanie tożsamości narodowej i kultury. W okupowanym kraju działały tajne komplety, dzięki którym młodzież mogła kontynuować naukę. Organizowano podziemne wydawnictwa, które drukowały książki,

gazety i ulotki, podtrzymując ducha narodowego i wiarę w ostateczne zwycięstwo. Na emigracji, w Londynie czy w Stanach Zjednoczonych, polskie władze nieustraszenie pracowały na rzecz naszej sprawy, przypominając światu o losie okupowanego kraju i walcząc o wsparcie dla naszych żołnierzy oraz cywilów.

Dziś, kiedy patrzymy wstecz na te tragiczne wydarzenia, musimy zadać sobie pytanie: co II wojna światowa znaczyła dla Polski? Dla nas była

to przede wszystkim walka o przetrwanie. Straciliśmy miliony obywateli – ofiary wojen, Holocaustu, zbrodni katyńskiej, syberyjskich deportacji i brutalnych przesiedleń. Zrujnowane zostały nasze miasta, nasza gospodarka, nasze społeczeństwo. Jednak mimo tych strat, nie zginęła wola przetrwania i nadzieja na lepszą przyszłość.

Wojna, która miała na celu zniszczenie naszego narodu, pokazała jednak coś zupełnie innego – pokazała siłę i determinację Polaków. Choć

nasz kraj został podzielony i zniszczony, duch narodu przetrwał.

Drodzy Państwo, upamiętniając dziś wybuch II wojny światowej, oddajemy hołd wszystkim, którzy zginęli w jej wyniku. Pamiętamy o bohaterach, którzy walczyli za naszą wolność, o ofiarach cywilnych, które straciły życie w wyniku bombardowań, represji i prześladowań. Pamiętamy także o tych, którzy przeżyli, niosąc w sobie traumę wojenną, ale także nadzieję na lepsze jutro.

Niech ten dzień będzie dla nas wszystkich momentem refleksji nad wartością pokoju, jedności i solidarności. Musimy pamiętać, że wolność i pokój nie są dane raz na zawsze- wymagają nieustannej troski, jedności i gotowości do działania. Dziś, w czasach kiedy świat ponownie zmagają się z licznymi wyzwaniami- konfliktami zbrojnymi, terroryzmem, kryzysami humanitarnymi- musimy być świadomi lekcji, jaką pozostawiła nam historia.

www.powiat-lawski.pl

Jak fotografować ptaki, cz. II

Kolejnym, ważnym elementem jest ergonomia, czyli łatwość obsługi aparatu. Pokrętła i przyciski powinny być tak rozmieszczone, żeby można je używać intuicyjnie, szybko i najlepiej odruchowo, bez patrzenia.

Najbardziej prostymi, najtańszymi i najpopularniejszymi są cyfrowe aparaty kompaktowe. Liczba modeli jest tu ogromna, jak również stopień złożoności – od najtańszych i najprostszych, z 3-4 megapikselową matrycą i prostą optyką, do bardzo zaawansowanych z wielokrotnym zoomem optycznym, wspartym zoomem cyfrowym. Oprócz relatywnie niskiej ceny, kompakty charakteryzują się lekkością i małymi wymiarami, co dla tych, którzy lubią długie, piesze wędrówki, jest niewątpliwą zaletą.

Jeszcze nieco o obiektywach...

Jeśli przestanie Wam wystarczać fotografowanie ptaków w karmniku za oknem, nabyliście już cyfrową lustrzaną, trzeba podjąć decyzję zakupu obiektywu z długą, co najmniej 300 mm ogniskową. Oczywiście marzeniem każdego „ptasiarza” jest jasny obiektyw o ogniskowej 500 – 600 mm. To jednak koszt o równoważności samochodu, więc raczej nie dotyczy początkujących. Ostatnio w internecie widziałem 200 – 500 mm obiektyw Sigmy ze stałym światłem 2,8. Miał wygląd bezodrzutowej, ręcznej wyrzutni rakietowej i kosztował równo stówę. Oczywiście piszę to w zamierzony sposób złośliwie, niech i Wam Drodzy Czytelnicy, tak jak i mnie, śni się nocami. Sigma, ale również i Tamron produkują obiektywy do korpusów innych firm i są one znacznie tańsze niż obiektywy firmowe, tym korpusom dedykowane. Jeden z moich obiektywów to właśnie Sigma 150 – 500 mm ze światłem 5 – 6,3 (w zależności od ustawionej ogniskowej). Używałem go dość długo zanim nie przesiadłem się na białą „rurkę” Canon EF 100 – 400 mm 1:4,5 – 5,6 L. Tu nieco o akcesoriach, które są niezbędnym wyposażeniem. Żeby było prościej opiszę moje podsta-

wowe wyposażenie fotograficznych wypraw. W plecaku (kupcie większy, na wyrost, bo wkrótce okaże się, że brakuje w nim miejsca) mam dwa korpusy – pełnoklatkowy Canon 5D Mark III z podczepionym, wyżej wspomnianym zmiennooogniskowym Canonem EF 100 – 400 mm oraz Canon 7D z białą „rurką” Canon Lens EF 400 mm 1:5,6 L Ultrasonic. Do tych obiektywów mam telekonwerter Canon Extender EF 2X II. Ponadto uniwersalny Canon EF Lens 24 – 104 mm 1:4 Ultrasonic. I jeszcze szerokokątny (ten oczywiście nie na ptaki) Canon EF – S Lens 10 – 22 mm 1:3,5 – 4,5. Oczywiście do tego odpowiedni statyw, dwa elektroniczne wężyki spustowe, w tym jeden którym można sterować aparatem bezprzewodowym pilotem na odległość do 100 metrów, filtry UV na każdym obiektywie, filtr polaryzacyjny i szary filtr połówkowy. To wszystko waży około 20 kilogramów. Obojętnie jaki kupicie obiektyw, natychmiast kupcie do niego bezbarwny filtr UV, który oprócz innych funkcji osłoni czołowe szkło obiektywu przed zarysowaniem.

Przestrzegam przed samodzielnym wnoszeniem w lesie jakichkolwiek budowli, nawet tych najmniejszych i najbardziej prymitywnych

Teraz gdy już pobieżnie opisałem (nie wiem, czy do końca w sposób zrozumiały) najpotrzebniejszy sprzęt, możemy wreszcie wybrać się w teren. Otóż niektórzy moi znajomi czytając moje przyrodnicze opowieści publikowane w „Życiu Powiatu Ławskiego” lub przeglądając któryś z moich przyrodniczych albumów (z poszerzonymi wznawieniami to już piętnaście) mylnie sądzą, że Stasiu, to jako zamilowanemu, wykształconemu i uprawianemu zawodu (leśnik) znawca przyrody idzie sobie przez las i „pstryka” znajome bieliki, orliki, czarne bociany, żurawie, zimorodki i innych mieszkańców lasu, który przecież zna lepiej niż własną kieszeń. Otóż nie zupełnie tak jest. Zbudowałem sam, lub z innymi fascynatami fotografii przyrodniczej sześć czatowni, w których spędzam

Zagłębiona w ziemi czatownia pozwala na robienie zdjęć z perspektywy żabiej

każdą wolną chwilę. Pisałem o tym w jednej z pierwszych moich przyrodniczych opowieści. Przestrzegam przed samodzielnym wnoszeniem w lesie jakichkolwiek budowli, nawet tych najmniejszych i najbardziej prymitywnych. Trzeba to uzgodnić z miejscowym leśniczym, lub z właścicielem terenu, jeśli jest to grunt prywatny. Absolutną niezależność oraz ceną mobilność daje nam posiadanie specjalnego namiotu fotograficznego, uszytego z maskującej tkaniny, koniecznie z otworami na wszystkie strony. Ja zacząłem od wojskowej siatki maskującej rozpinanej na prowizorycznym stelażu.

Jak skłonić ptaki do pojawienia się w odległości umożliwiającej wykonanie dobrego zdjęcia

Jak już budowę czatowni, lub zakup przenośnego namiotu (trzeba jeszcze zakupić składany, wygodny столик) mamy za sobą, trzeba zadbać, żeby skłonić ptaki do pojawienia się w odległości umożliwiającej wykonanie dobrego zdjęcia. Przy drobnych ptakach – sikory, kowaliki, dzięcioły, sówki, można zakupić jako przynętę ziarno słonecznika lub różne mieszanki zbóż, które można dostać w każdym sklepie warzywnym. Zimą atrakcyjnym jest kawałek niesolonej słoniny lub specjalne pyzy tłuszczowe - ziarniste. Przy każdej mojej czatowni jest w niedużej odległości wkopany słupek z małą platformą, na której instaluję płat

na padłego dzika. Trzeba ją tylko mocno przywiązać do ukrytych palików, bo często wynoszą ją lisy. Do czatowni trzeba przyjść przed świtem. Jako pierwsze meldują się kruki, których krakanie i widok zwabia bieliki. Błotniaki stawowe wabielem umieszczając kurze jaja na niewielkiej, sztucznej wysepce, umieszczonej tuż nad powierzchnią bagna. Po pewnym czasie na wysepce wylądowała samica błotniaka stawowego. Brała w dziób kolejne jajka, podnosiła je w górę i opuszczała w celu rozbicia. Tak w przeciągu kilku minut rozbiła cały trzyczajowy poczęstunek i najedzona odleciała.

Kilka zasad dla fotografów dzikich zwierząt

Na koniec czuję się w obowiązku przypomnieć kilka zasad, którymi powinien kierować się fotograf ptaków, czy też szerzej, dzikich zwierząt. Otóż pierwszą, generalną zasadą etyczną, tak jak w medycynie, jest zasada primum non nocere (po pierwsze nie szkodzić). Tą przypisywaną Hipokratesowi zasadę można wprost przetransponować na grunt fotografii przyrodniczej. Jest to zresztą dokładnie sprecyzowane w ustawie o ochronie przyrody. Generalnie powinna obowiązywać jedna zasada: jak najmniej rażących ingerencji. „Świętością” powinno być ptasie gniazdo. Oczywiście ptaki, w zależności od gatunku, różnie reagują na obecność człowieka. Gniazdujące kilka metrów od ścieżki spacerowej nad jeziorem perkozy, są przyzwyczajone do obecności człowieka. To samo jest z częstym zjawiskiem gniazdujących na sztucznych wysepkach w parkowych stawach labędziach, które zupełnie zatraciły lęk przed człowiekiem. Często zresztą lasuchują, dokarmiane przez ludzi. Typowym ptakiem, który zakłada gniazdo na słupach lub dachach ludzkich osiedli jest bocian biały. Tu dociekliwych, którzy widzieli w którymś z moich albumów zdjęcie pary bielików z młodymi oraz młodych bocianów czarnych na gnieździe pragnę poinformować, że

STANISŁAW BLONKOWSKI

(1947) emerytowany leśnik, od półwiecza związany z lasami Pojezierza Ławskiego. Swoje przyrodnicze fascynacje przedstawia w obrazach i fotografiach, którymi zilustrował albumy „Lasem zachwycenie – obiektywem i pędzlem Stanisława Blonkowskiego”, „Zielony skarbiec ziemi suskiej”, „Perły natury powiatu ławskiego”, „Zielony skarbiec Gminy Ława”, „Lasy ludziom, ludzie lasom”, „W krainie orlika krzykliwego – Nadleśnictwo Orneta”, „Z pól, łąk, jezior i lasów ziemi suskiej”, „Przyroda powiatu ławskiego”, „Susz Triathlon 25 lat. W jeziorze, przez miasto, pole i las”, „Aleje i zadrzewienia Gminy Susz”, „Nadleśnictwo Susz”. Ostatnio wydane albumy autora to „Nadleśnictwo Jamy Lasy i ludzie” oraz najnowszy „Susz – stolica polskiego triathlonu” oraz „Koło Łowieckie Stotka w Moragu z siedzibą w Zalewie, 60 lat”. Jego ilustrowane fotografiami artykuły o przyrodzie są stałą pozycją aperiodyku Skarbiec suski, tygodnika Kurier regionu ławskiego, miesięcznika Życie Powiatu Ławskiego oraz Gazety Ławskiej. Wiedzę o pięknie przyrody i jej zagrożeniach przekazuje w postaci licznych pogadanek, odczytów i wykładów w przedszkolach, szkołach i uniwersytetach trzeciego wieku. Jest współzałożycielem i honorowym członkiem Stowarzyszenia Leśników Fotografików.

na wykonanie tych zdjęć otrzymałem specjalną decyzję Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, która obwarowana była spełnieniem bardzo wielu rygorystycznych warunków.

Kończąc, życzę wszystkim początkującym „ptasiarzom” wielu sukcesów w „bezkrawych łowach” i pamiętajcie: primum non nocere! Poczynając sobie jeszcze o „złoty godzinach” i trójpodziale (oczywiście nie politycznym lecz fotograficznym kadru).

Szkoły Powiatu Iławskiego zyskały 15 nauczycieli mianowanych. Starosta gratulował awansów zawodowych

W roku szkolnym 2023/2024 piętnastu nauczycieli ze szkół prowadzonych przez Powiat Iławski otrzymało awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego. Jest to pierwszy stopień awansu w pracy pedagoga.

Zgodnie z ustawą, przy nadaniu stopnia nauczyciela mianowanego, nauczyciele złożyli ślubowanie, po którym z rąk Starosty Powiatu Iławskiego Bartosza Bielawskiego i dyrektora Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji Renaty Motylińskiej otrzymali akty mianowania.

Starosta pogratulował nauczycielom awansu zawodowego, podziękował za

Fot. Info Iława

zaangażowanie w edukowanie młodego pokolenia oraz życzył dalszych sukcesów w pracy zawodowej.

Akty mianowania otrzymali:
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Iławie

1. Anna Maria Rohde-Wrzodak
2. Krzysztof Królik
Zespół Szkół im. Bohaterów Września 1939 Roku w Iławie

1. Karolina Łabęcka
2. Natalia Barbara Zakrzewska
3. Irena Lutoborska
4. Anna Wronkowska
Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie

1. Wioletta Snowacka
2. Anna Katarzyna Gnaczyńska
3. Bożena Dreszler
4. Leszek Adam Kasprówicz
Zespół Szkół im. Ireny Kosmowskiej w Suszu
1. Magdalena Karczewska

Zespół Szkół Rolniczych im. H. i S. Sierakowskich w Kisielicach

1. Marta Blinkiewicz
2. Danuta Gruszczyńska
3. Marlena Tomaszewska
4. Grzegorz Tomaszewski

Uroczyste wręczenie aktów nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego odbyło się 30. 08. 2024 r. o godz. 10.30 w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Iławie.

Wszystkim wymienionym nauczycielom gratulujemy awansów!

Zródło: powiat-ilawski.pl/
red. kontakt@infoilawa.pl

W Zespole Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie powstanie wirtualna strzelnica

Powiat Iławski realizuje inwestycję pn. „Utworzenie strzelnicy wirtualnej, za sprawą konkursu ministerialnego pn. „Strzelnica w powiecie 2024”. To multimedialny system do nauki bezpiecznego posługiwania się bronią, a także ćwiczeń wykrywania i identyfikacji celów. Umożliwia profesjonalne szkolenie i trening strzelecki w całkowicie bezpiecznych warunkach.

Na przełomie roku 2023 i 2024 podjąłem wraz z pracownikami Starostwa Powiatowego w Iławie i dyrektorem Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie działania zmierzające do wybudowania na terenie powiatu iławskiego profesjonalnej strzelnicy o charakterze sportowym i szkoleniowym

- informuje Bartosz Bielawski, Starosta Powiatu Iławskiego. - Była to odpowiedź na ogłoszony przez Ministra Obrony Narodowej konkurs ofert pn. „Strzelnica w powiecie 2024” - dodaje.

Stosowny wniosek złożono do resortu w wymaganym terminie, a rozstrzygnięcie konkursu okazało się pomyślne dla samorządu Powiatu Iławskiego, który znalazł się

na liście beneficjentów ministerialnego programu.

- Przyznano nam dofinansowanie w wysokości 199 800 zł na wybudowanie wirtualnej strzelnicy na terenie Zespołu Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie - kontynuuje Starosta Bartosz Bielawski.

Zgodnie z zasadami konkursu „Strzelnica w powiecie” wsparcie finansowe mogły uzyskać projekty polegające

na utworzeniu przez jednostki samorządu terytorialnego strzelnic wirtualnych wraz z wyposażeniem strzeleckim, umożliwiającym prowadzenie zorganizowanego szkolenia w tym zakresie. Jest to adresowane w szczególności do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, ale również do członków organizacji pozarządowych prowadzących działalność o charakterze proobrobnym oraz do funkcjonariuszy uzbrojonych formacji niewchodzących w skład Sił Zbrojnych.

Na czym dokładnie polega zadanie

Zadanie polega na adaptacji pomieszczenia w Zespole Szkół im. Konstytucji 3 Maja w Iławie, przy ul. Mie-

rosławskiego 10, na potrzeby funkcjonowania wirtualnej strzelnicy. Kolejnym krokiem jest zakup pierwszego wyposażenia szkoleniowego wirtualnej strzelnicy zawierający zestaw startowy środków technicznych i materiałów eksploatacyjnych niezbędnych do realizacji szkolenia strzeleckiego.

Celem jest m.in. większy dostęp do szkoleń strzeleckich

Głównym celem przedsięwzięcia jest rozwój sportu strzeleckiego w Polsce, zwiększenie dostępu do szkoleń strzeleckich dla części społeczeństwa realizującej działalność dydaktyczno-wychowawczą, w dziedzinie obronności państwa jak również podniesienie atrak-

cyjności sportu strzeleckiego oraz kształtowanie i utrwalanie prawidłowych nawyków strzeleckich wśród młodzieży szkolnej, ale także członków organizacji pozarządowych prowadzących działalność i charakterze proobrobnym.

Dofinansowanie przyznane zostało na poziomie 74% wartości inwestycji, tj.:

Planowana wartość inwestycji: 270.000,00 zł

Planowana kwota dofinansowania: 199.800,00 zł

Planowana kwota udziału własnego: 70.200,00 zł

Będą większe dopłaty do pensji pracowników z niepełnosprawnościami

Czyż to nie jest wspaniała wiadomość? Większe dopłaty do pensji pracowników z niepełnosprawnościami – to kolejny krok w kierunku bardziej sprawiedliwego społeczeństwa, gdzie każdy, bez względu na swoje ograniczenia, ma szansę na niezależne i godne życie. Jest to niewątpliwie istotna wiadomość dla nas – osób z niepełnosprawnościami, które codziennie pokonują własne bariery, by móc pracować i być częścią społeczności.

O ile wzrosną dopłaty?

Nowe regulacje zapowiadają wzrost dopłat nawet do 2 760 zł miesięcznie – w przypadku osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. To niebagatelna kwota, która może stanowić znaczącą pomoc dla osób z niepełnosprawnościami, często zmierzających się z dodatkowymi kosztami związanymi z leczeniem czy rehabilitacją.

Ale jest jeden warunek. Wystarczy być zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, a także spełniać określone kryteria dotyczące stopnia niepełnosprawności. To sprawia, że nowe przepisy nie tylko wspierają osoby z niepełnosprawnościami, ale także zachęcają do formalnego zatrudnienia, co jest kluczowe dla integracji społecznej.

Dopłaty do wynagrodzeń pracowników z niepełnosprawnościami będą uzależnione od stopnia tych niepełnosprawności. Przewidywane kwoty dopłat są następujące:

1. w przypadku stopnia lekkiego będzie to kwota 575 zł miesięcznie;
2. w przypadku stopnia umiarkowanego będzie to kwota 1 550 zł miesięcznie;
3. jeżeli chodzi natomiast o stopień znaczny dopłata, ta ma wynosić 2 760 zł miesięcznie.

Te kwoty stanowią znaczące wsparcie dla pracowników z niepełnosprawnościami, a ich wysokość zależy od stopnia ograniczeń, jakich doświadczają. Takie podejście uwzględnia różnorodność sy-

tuacji, w jakiej się znajdujemy i stara się dostosować wsparcie do naszych potrzeb. Ma być to także zachęta dla pracodawców, którzy wciąż mają spore obawy i widzą liczne przeszkody, jeżeli chodzi o powierzanie nam obowiązków pracowniczych.

Dlaczego pracodawcy nadal obawiają się zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami?

Istnieje wiele powodów, dla których pracodawcy mogą obawiać się zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, chociaż sytuacja ta stopniowo się poprawia. Poniżej podam kilka potencjalnych przyczyn, które sprawiają, że nadal nie jest ona idealna – a przynajmniej zbliżona do naszych oczekiwań.

Pierwszą z nich jest brak świadomości. Niektórzy pracodawcy mogą po prostu nie być świadomi korzyści zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. Mogą obawiać się, że będą potrzebować specjalnych dostosowań lub że osoby te będą mniej wydajne.

Za drugą przyczynę należy uznać obawy dotyczące kosztów. Niektórzy pracodawcy – pomimo dopłat, o których napisałem kilka akapitów wcześniej – mogą obawiać się dodatkowych obciążeń finansowych związanych z zapewnieniem odpowiednich udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami. Mogą to być zarówno koszty dostosowania miejsca pracy, jak i dodatkowe koszty związane z obsługą.

Problemem jest także brak odpowiednich udogodnień w miejscu pracy. Niektóre miejsca pracy mogą nie być dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co może sprawić, że pracodawcy unikają zatrudniania nas z obawy przed koniecznością przeprowadzenia dużych zmian infrastrukturalnych.

Kolejnym wyzwaniem, a w ogromnej ilości przypadków niemal mitem, są także obawy dotyczące wydajności. Istnieje nieprawdziwe przekonanie, że jako osoby z niepełnosprawnościami jesteśmy mniej wydajnymi pracowni-

Felieton Wojciecha Kaniuki

Kontakt e-mail:
wojciech.kaniuka@powiat-ilawski.pl

cam i pracownikami niż osoby, które nie są nimi doświadczane. Jednakże wiele badań i przypadków praktycznych wykazuje, że możemy pracować równie wydajnie i być kompetentnymi przy wykonywaniu swoich zadań.

Należy zwrócić także uwagę na brak zrozumienia potrzeb i umiejętności. Pracodawcy mogą po prostu nie rozumieć, jakie umiejętności i talenty potrafią wносить osoby z niepełnosprawnościami do zespołu oraz jak mogą one przyczynić się do różnorodności i innowacyjności w miejscu pracy.

Niezwykle są też obawy prawne. Niektórzy pracodawcy mogą obawiać się ryzyka związanego z ewentualnymi roszczeniami pracowników z niepełnosprawnościami, zwłaszcza jeśli nie są pewni, jakie są ich obowiązki i prawa związane z naszym zatrudnieniem.

Warto podkreślić, że wiele organizacji podejmuje wysiłki w celu zmniejszenia tych barier poprzez edukację pracodawców, promowanie świadomości oraz zapewnianie wsparcia i narzędzi do integracji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Dlatego też istotne jest podkreślanie, innych niż finansowe, korzyści, które daje zatrudnienie pracowników, którzy z nimi żyją.

Jakie są pozafinansowe korzyści z zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością?

Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami przynosi wiele korzyści, także pozafinansowych. Poniżej postaram się wymienić dla Was kilka z nich, które uznałem za najważniejsze.

Pierwszą korzyścią, którą należy tutaj wymienić, jest z całą pewnością zwiększenie różnorodności i włączenie społeczne.

Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami zwiększa różnorodność w miejscu pracy, co może prowadzić do lepszej dynamiki zespołu i pomaga w budowaniu bardziej włączającej kultury organizacyjnej.

Dobrym argumentem jest również poprawa wizerunku firmy. Przedsiębiorstwa, które aktywnie angażują się w zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, mogą budować pozytywny wizerunek jako społecznie odpowiedzialne i otwarte na swoją różnorodność.

Zatrudnienie osoby z niepełnosprawnością może przyczynić się do zwiększenia lojalności wśród pozostałych pracowników. Pracownicy, którzy widzą, że ich firma angażuje się w sprawy społeczne i troszczy się o ich różnorakie potrzeby, mogą być bardziej lojalni wobec takiej firmy.

Możliwa jest także dzięki temu lepsza reputacja przedsiębiorstwa jako pracodawcy. Firma, która jest otwarta na zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, może przyciągać lepszych kandydatów, którzy cenią wartości społeczne i równość szans.

I tutaj pojawia się dodatkowa korzyść w postaci CSR – społecznej odpowiedzialności biznesu. Jest to podejście, w ramach którego firmy biorą pod uwagę społeczne, ekologiczne i ekonomiczne aspekty swojej działalności, dążąc do generowania pozytywnych

wpływów na społeczeństwo i środowisko naturalne, nie tylko osiągając zyski dla siebie i swoich udziałowców.

Społeczna odpowiedzialność biznesu staje się coraz ważniejsza z perspektywy konsumentów, inwestorów oraz społeczeństwa. Firmy, które skutecznie integrują CSR w swoją strategię, mogą czerpać korzyści z większej lojalności klientów, lepszego wizerunku marki oraz większego zaangażowania pracowników.

Decyzja o zatrudnieniu osoby z niepełnosprawnością to również szansa na poprawę kreatywności i innowacyjności. Różnorodność perspektyw i doświadczeń, jakie przynoszą osoby z niepełnosprawnościami do zespołu, może prowadzić do bardziej kreatywnych i innowacyjnych rozwiązań. Takim wyrazem kreatywności i innowacyjności może być chociażby wdrożenie w firmie pracy zdalnej – na czym mogą skorzystać nie tylko pracownicy z niepełnosprawnościami – czy technologii wspomagających.

Kolejną korzyścią jest wzrost morale pracowników. Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami może przyczynić się do poprawy mentalności całego zespołu poprzez promowanie empatii, szacunku i współpracy. Dla wielu osób jest to bardzo często pierwsza okazja do „kontaktu z niepełnosprawnością” i być może szansa na pozbycie się lęku, zakłopotania, a przede wszystkim szkodliwych stereotypów.

Jest to także ogromna szansa na zwiększenie dostępności produktów i usług. Jako osoby z niepełnosprawnościami często posiadamy unikalne spostrzeżenia na temat produktów i usług, co może pomóc firmom w tworzeniu bardziej dostępnych i użytecznych rozwiązań dla różnych grup klientów.

Bez wątpienia korzystne jest też uczynienie miejsca pracy bardziej dostępnym. Dążenie do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami często prowadzi do dostosowania miejsca pracy i procedur, co

może uczynić je bardziej przyjaznymi dla wszystkich pracowników.

Wszystkie te korzyści mogą mieć pozytywny wpływ na kulturę organizacyjną, zaangażowanie pracowników oraz wizerunek firmy, co przekłada się na sukces zarówno w wymiarze społecznym, jak i biznesowym.

Wymiar społeczny

Warto podkreślić, że większe dopłaty to nie tylko wsparcie finansowe, ale też sygnał społeczny. Pokazują one, że społeczeństwo dostrzega trudności, z jakimi borykają się osoby z niepełnosprawnościami, i stara się w jakiś sposób im pomóc. To również zachęta dla pracodawców do zatrudniania nas, pokazując, że państwo wspiera takie działania.

Jednak, mimo wszystkich pozytywnych aspektów, nie można zapominać o wyzwaniach, jakie stoją przed osobami z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Nadal istnieją bariery i uprzedzenia, które uniemożliwiają nam pełne uczestnictwo w życiu zawodowym. Kilka z nich wymieniłem w niniejszym felietonie. Dlatego potrzebujemy nie tylko dobrych przepisów, ale także edukacji społeczeństwa i działań mających na celu zmianę mentalności.

Nowe dopłaty do pensji pracowników z niepełnosprawnościami to krok w dobrą stronę, ale to dopiero początek drogi. Musimy kontynuować działania, aby stworzyć naprawdę włączające społeczeństwo, w którym każdy ma szansę na realizację swoich marzeń i talentów, niezależnie od tego, czy przykładowo porusza się na wózku czy nie, albo też żyje z innym rodzajem niepełnosprawności.

A Waszym zdaniem, co jeszcze – poza dopłatami do pensji i innymi wyżej wymienionymi korzyściami – mogłoby zachęcić pracodawców do zatrudniania osób z niepełnosprawnościami? Jestem ciekawy, co na ten temat sądzicie. Czekam więc na Wasze maile.

10 października rusza kolejna Powiatowa Akcja Sadzenia Drzew Miododajnych. Zaplanowano posadzenie 1500 gatunków drzew i krzewów

Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Iławie zaprasza na kolejną, IV edycję Powiatowej Akcji Sadzenia Drzew Miododajnych pn. „Sadzenie drzew miododajnych sposobem na ochronę bioróżnorodności w powiecie iławskim”. W ramach tegorocznej akcji zaplanowano posadzenie 1500 sztuk drzew i krzewów miododajnych, które będą rozdawane mieszkańcom powiatu iławskiego. Na pierwsze spotkanie zapraszamy 10 października, w Dniu Święta Drzewa, na parking główny Starostwa Powiatowego w Iławie. Początek godz. 10:00. W kolejnych dniach akcja zawita do Lubawy, Kisielic, Zalewa i Susza.

KIEDY?
 10.10.2024 r. – Iława
 11.10.2024 r. – Lubawa
 16.10.2024 r. – Kisielice
 17.10.2024 r. – Zalewo
 18.10.2024 r. – Susz
 Nasze stoisko czynne będzie w godzinach od 10.00 do 14.00 lub do wyczerpania sadzonek, z wyjątkiem 17 października (czwartek) w Zalewie, gdzie jesteśmy od 9.00 do 13.00 lub do wyczerpania sadzonek.

NAGRODY SPECJALNE
 ODBIERZ SADZONKĘ – POSADŹ DRZEWO NA SWOJEJ POSESJI – WYŚLIJ E-MAIL Z POTWIERDZENIEM – ODBIERZ NAGRODY

UWAGA! Dla pierwszych 60 osób, które na adres: ochrona@powiat-ilawski.pl prześlą fotografie dokumentujące posadzenie na swojej nieruchomości otrzymanych sadzonek, czekają specjalne eko-zestawy złożone z domku dla zapylaczy i nasion łąki kwiatowej – miododajnej.

Drzewa, krzewy i łąki kwiatowe jako pożytek dla pszczół
 Coraz częściej mówi się o masowym ginięciu pszczół.

Jedną z przyczyn tego zjawiska jest kurcząca się z roku na rok baza pożytkowa, z której mogą korzystać owady. Jest to wynik między innymi intensywnej chemizacji rolnictwa i monokultur w uprawach. Z tego względu każde działanie, które powoduje wzrost pożytków dla pszczół jest bardzo cenne. Pożytki pszczele to rośliny potencjalnie mogące dostarczyć nektaru i pyłku kwiatowego. Nektar zawiera cukry i jest pokarmem węglowodanowym dla pszczół, z kolei pyłek kwiatowy zawiera aminokwasy i jest pokarmem białkowym. To właśnie z nektaru kwiatów różnych roślin powstaje miód. W naszej strefie klimatycznej występuje około trzech tysięcy roślin nasiennych, które mogą być dobrym pożytkiem dla pszczół. Wśród nich możemy wyróżnić tzw. główne rośliny pożytkowe, które dostarczają najwięcej pyłku i nektaru, umożliwiając obfite zbiory miodu. Występowanie pożytków determinuje wydajność pasieki – nawet najsilniejsza i najlepsza rodzina pszczoła nie wytworzy wiele miodu, jeśli nie będzie miała wokół ula dobrych pożytków. Idealnie byłoby, gdyby rośliny pożytkowe na jednym terenie były zróżnicowane pod względem czasu kwitnienia. Ważne jest, by zbiory trwały przez cały sezon – od wczesnej wiosny aż do późnej jesieni. Do roślin pożytkowych zaliczamy także drzewa liściaste i iglaste, na których bytują mszyce i czerwce wytwarzające spadź. Jedną z możliwości wspomagania naszego pszczelarstwa jest właśnie sadzenie drzew i krzewów miododajnych oraz wysiewanie łąk kwiatowych. Dobrą bazę pożytkową dla zapylaczy, obok drzew i krzewów, stanowią łąki kwiatowe. W ich skład wchodzi

w ich skład wchodzi barwne, kwitnące rośliny jednoroczne, jak i wieloletnie, których wygląd zmienia się dynamicznie wraz z porami roku, dzięki czemu otoczenie nabiera charakteru. Jedną z ważnych zalet łąki kwiatowej jest wspomaganie bioretencji. Złożony system korzeniowy roślin wchodzących w skład łąki kwiatowej wiąże wodę deszczową

w glebie, zmniejsza ich powierzchniowy spływ i ogranicza ryzyko podtopień, co często obserwujemy na powierzchniach szczelnych. Dla porównania rośliny te mogą mieć nawet 25 razy głębsze korzenie i lepszą zdolność wchłaniania wody niż trawnik. łąki kwiatowej nie musimy regularnie podlewać, kosić (co ogranicza emisję spalin do środowi-

w tym pszczół, które zbierają pyłek i pełnią pożyteczną rolę w ekosystemie. Należy zauważyć, że łąka kwiatowa jest tańsza i mniej wymagająca w założeniu i utrzymaniu niż trawnik. Możemy ją wysiewać przez niemal cały rok, chociaż najlepiej robić to wiosną – od marca do maja lub jesienią – od września do listopada. Zaletą łąki kwiatowej może być też fakt

lepszej prezentacji w porównaniu z zielonymi, nudnymi „dywanami”. Łąki kwiatowe to obszary pełne życia i kolorów.

Domki dla zapylaczy i łąki kwiatowe

Jest wiele powodów, dla których warto umieścić w swoim ogrodzie domki dla owadów. Owady to podstawa równowagi ekologicznej. Tworząc im bezpieczne miejsca do gniazdowania, rozmnażania i zimowania, nie tylko uatrakcyjnimy ogród, ale także zwiększymy bioróżnorodność ekosystemową, co zapewni odpowiednią liczbę zapylaczy i prawidłowy cykl składników pokarmowych. Dzięki tym działaniom ogród będzie bardziej niezależny, trwały i naturalny. Owady są kluczowe dla prawidłowego działania ekosystemu. Owady zapylające (głównie pszczoły) przyczyniają się do zwiększenia plonów krzewów i drzew owocowych oraz innych upraw. Ale również ważne jest zwabienie do naszego ogrodu także naturalnych drapieżników takich jak biedronki, złotooki czy owady z rodziny bzygowatych (np. muchówki), co będzie właściwą odpowiedzią na atak mszyc, przedziorków, mączlików, wciornastków, a także niektórych gąsienic i mięczaków. Zwalczenie szkodników przy użyciu metod naturalnych jest skuteczniejsze, zdrowsze i tańsze niż wszystkie chemiczne środki ochrony roślin. Umieszczenie domków dla owadów oraz wysiew łąk kwiatowych w naszych ogrodach to świetna lekcja przyrody dla każdego, a także nasz skromny wkład w ochronę owadów pożytecznych i zachowanie bioróżnorodności oraz równowagi w otaczającym nas środowisku.

POWIATOWA AKCJA SADZENIA

DRZEW MIODODAJNYCH

ODBIERZ SADZONKĘ – POSADŹ DRZEWO NA SWOJEJ POSESJI

**Powiatowy Szpital
im. Władysława Biegańskiego
w Iławie**

Oddział dziecięcy to w każdym szpitalu miejsce obok którego trudno się nie zatrzymać. Szczególnie, gdy za ścianą słychać płacz małych pacjentów. To zupełnie inny wymiar opieki, wymagający oczywistej wiedzy medycznej, ale także empatii, delikatności i wielkiego serca.

Na czele oddziału dla najmłodszych pacjentów Szpitala Powiatowego w Iławie stoi dr n.med. Jarosław Cielecki, człowiek, który samym swoim głosem i usposobieniem, potrafi uspokoić i wzbudzić zaufanie. Poza oczywistą wiedzą medyczną, zarówno dr. Cielecki, jak i cały personel pediatrii iławskiej, musi i ma w sobie niekończące się pokłady wyrozumiałości. Bo o ile dorosły człowiek potrafi sobie w szpitalnych realiach, lepiej lub gorzej poradzić, o tyle dla dziecka może to być bardzo trudne doświadczenie. A wszyscy dobrze wiedzą, że w powrocie do zdrowia potrzebne są leki, zabiegi i badania, ale także optymizm, nadzieja i spokój.

Nad dziećmi czuwa sztab specjalistów

— W oddziale dziecięcym szpitala w Iławie zajmujemy się leczeniem i diagnozowaniem wielu chorób dziecięcych. Z uwagi na to, że jesteśmy szpitalem rejonowym, to pewne jednostki chorobowe, które my tu diagnozujemy i przeprowadzamy szczegółowe badania wymagają dalszego uzupełniającego leczenia w szpitalu o wyższej referencyjności w szpitalu klinicznym. Jak jest taka potrzeba, dzieci są wysyłane do dalszej diagnostyki do szpitala w Olsztynie. Na szczęście nie ma wiele takich przypadków, większość badań i większość diagnoz przeprowadzamy u nas w oddziale — wyjaśnia dr n.med. Jarosław Cielecki.

Warto wiedzieć, że oddział zajmuje się leczeniem większości chorób wieku dziecięcego przede wszystkim: dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, chorób alergicznych, chorób skóry, układu moczowego, chorób zakaźnych a także innych. Dzieci przebywające na od-

dziale iławskiej pediatrii są konsultowane także ze specjalistami w zakresie okulistyki, laryngologii, neonatologii kardiologii dziecięcej, chirurgii w razie potrzeby z neurologiem czy ortopedą.

Z nowości jakie możemy zaoferować pacjentom możemy pochwalić się możliwością wykonywania diagnostyki kardiologicznej: dysponujemy kardiologiem dziecięcym który wykonuje badania echo serca, zakładamy holter EKG holter ciśnieniowy. Dzięki temu możemy lepiej diagnozować bóle wklatce piersiowej, szmery nad sercem, omdlenia, zaburzenia rytmu serca czy nadciśnienie tętnicze. Poza tym zajmujemy się także kompleksową diagnostyką otyłości wykonujemy szereg badań hormonalnych, USG brzucha konsultujemy pacjentów z dietetykiem, w razie potrzeby z psychologiem, wydajemy dzieciom zalecenia do domu, w razie potrzeby włączamy leki. Oddział ma możliwość korzystania z bardzo dobrego zaplecza diagnostycznego. Wrazie potrzeby korzystamy z tomografii komputerowej, rezonansu magnetycznego, wykonujemy dużą liczbę badań RTG, USG.

Nowoczesne USG

— Od kilku miesięcy mamy dostęp do nowoczesnego aparatu ultrasonograficznego, na którym wykonujemy praktycznie wszystkie rodza-

je badania ultrasonograficznego- brzucha, tarczycy, szyi, węzłów chłonnych, płuc, moszny, tętnic nerkowych, głowy, tkanek miękkich. Wykonywane jest także echo serca, aparat ma opcję elastografii. Mamy też bardzo szerokie możliwości diagnostyczne, jeżeli chodzi o nasze laboratorium. Wykonywane są badania, także specjalistyczne, które przekraczają możliwości innych szpitali powiatowych. Nasze laboratorium prężnie funkcjonuje. — opowiada lekarz pediatra Ewa Swiniarska.

Opieka i oferta na najwyższym poziomie

To niewątpliwie bardzo budujące, szczególnie dla rodziców małych pacjentów, że iławska lecznica ma w swojej ofercie dużo więcej niż powiatowy szpital mieć powinien. Na wielu płaszczyznach może stawać ramię w ramię z ofertą szpitali o wyższej referencyjności. Oznacza to, że więcej można zrobić na miejscu, bliżej domu pacjenta.

— Szpital dostał też z Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy aparat do diagnostyki sepsy. To jest aparat, który pozwala w krótkim czasie precyzyjnie określić, z jakim patogenem mamy do czynienia w chorobach infekcyjnych, przy podejrzeniu posocznicy, czy zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, ale także innych — dodaje lek Ewa Swiniarska.

Empatia, otwarte serca i profesjonalna opieka

Rola rodzica w hospitalizacji dziecka jest nieoceniowana. W iławskim szpitalu rodzice mogą być cały czas przy dziecku. Są stworzone odpowiednie warunki dla opiekunów, wygodne łóżka i całe zaplecze sanitarne. Jest także sala zabaw.

— Część foteli do spania dla rodziców dostaliśmy od Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, są naprawdę wygodne i funkcjonalne — podkreśla dr n.med. Jarosław Cielecki i dodaje z dumą, że dziećmi opiekują się bardzo wyspecjalizowana kadra pielęgniarek — Większość z pań pielęgniarek ma specjalizację z opieki pediatrycznej. I rzeczywiście niezwykle troskliwie i czule zajmują się maluchami. Dysponujemy również wszystkimi lekami,

które są niezbędne w leczeniu chorób dziecięcych, są to leki również w pierwszej linii bardzo nowoczesne. Mamy je w różnych dawkach i w różnych postaciach. Cała gama leków, które się stosuje w Polsce w pediatrii, jest także u nas dostępna, stosujemy je wleczeniu na co dzień.

Nie unikajmy szczepień

— W ubiegłym roku mieliśmy potwierdzone przypadki krztuśca z ogniska w rejonie. Mamy określone standardy diagnostyczne opracowane wspólnie z pielęgniarką epidemiologiczną, odpowiadamy na bieżące potrzeby epidemiologiczne — mówi lek Ewa Swiniarska, która wraz z dr Cieleckim zauważają braki w szczepieniach u dzieci — Niestety spotykamy się coraz częściej z tym, że część

dzieci nie jest zaszczepiona wszystkimi szczepieniami wynikającymi z kalendarza szczepień, który jest przecież obowiązkowy w Polsce. Wiele rodziców sobie nie zdaje sprawy, że te szczepienia są dobrodziejstwem cywilizacji. Naukowcy wymyślili i stworzyli szczepienia żeby z nich korzystać. A mimo to rodzice czasami zaniedbują ten obowiązkowy kalendarz szczepień. Część rodziców niestety świadomie rezygnuje ze szczepień, nie wiedząc jaką krzywdę wyrządza dzieciom, bo dziecko jest nieświadome tego — mówi dr Cielecki. — My to obserwujemy na pediatrii i staramy się robić wszystko, żeby te dzieci, które nie były zaszczepione, żeby zostały zaszczepione. Edukujemy rodziców, żeby nie rezygno-

wali ze szczepień, a wręcz przeciwnie, żeby tego pilnowali, bo to jest dobrodziejstwo dla ich dzieci. To jest zdrowie na przyszłość. Teraz czas na szczepienia przeciw grypie — dodaje lek Ewa Swiniarska

BINGO w Szpitalu Powiatowym w Iławie

Gabriela Kolecka z Lubawy pojawiła się z wizytą na oddziale dziecięcym szpitala w Iławie. Odwiedziła wszystkie przebywające tam dzieci, wesołym i kolorowym stroju, zaopatrzona w gry, zabawki i pomysły na spędzenie czasu z małymi pacjentami.

— Pomysł wolontariatu na iławskim oddziale dziecięcym, pojawił się w momencie problemów zdrowotnych moich i najbliższych w rodzinie. Zarówno mąż jak i ja podczas pobytu w szpitalu, byliśmy dobrze zaopieko-

wani, jednak czas spędzony na szpitalnym łóżku nigdy nie jest łatwy, nawet przy najlepszej opiece. Tym bardziej rozumiem, że szczególnie samopoczucie dziecka w szpitalu jest pełne niepokoju i lęków. Odsunięcie ich zmartwień choć na chwilę, wydało mi się dobrym pomysłem — opowiada pani Gabrysia, która ma już za sobą wolontariat w placówce medycznej — Będąc wolontariuszem w Centrum Zdrowia Dziecka nabyłam doświadczenia, a wcześniej ukończone szkolenia w Warszawskiej Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, stwarzały taką możliwość. Niestety pandemia zamknęła projekt współpracy w Warszawie, stąd pomysł, by zaangażować się tu na miejscu.

Wejście na oddział dziecięcy z kolorowymi balonikami nie jest możliwe ot tak. Cały

pomysł musiał być omówiony z dyrekcją i kadrą szpitala. Trzeba było dopełnić wszelkich formalności, wykonać badania.

— Bardzo się cieszę, że ten nakład finansowy nie zniechęcił osób zadeklarowanych w przyłączenie się do projektu. Ponosimy koszty drobnych upominków dla dzieci, one wywołują dodatkową radość i zostawiają pamiątkę po wspólnej zabawie. Więc jeśli znalazłyby się osoby, firmy, które chciałyby nas wesprzeć, będzie nam bardzo miło — apeluje pani Gabriela. Bo to jest właśnie doskonały przykład możliwości pomagania. Jedni mogą przekazać dobrą materialnie, inni czas, uwagę i serce. Jedna i druga forma pomocy jest ważna i potrzebna, dlatego dobrze, gdyby się wzajemnie uzupełniały.

Gabriela Kolecka swoim pomysłem zaraziła kilka innych osób, wspólnie działają pod szyldem „BINGO - jestem tu żeby Ci pomóc”.

— Do współpracy w wolontariacie namówiłam jeszcze 6 osób. Zależało mi na grupie osób, które będą się wymieniać, aby w każdą niedzielę dzieci miały jakąś atrakcję, a rodzice wytchnienie. To naprawdę nie trudnego, ale wiem, że znaczy wiele dla osób przebywających w szpitalu. Mali pacjenci na moment mogą się przenieść do innego świata, rodzice zwyczajnie wyjść, odpocząć, przespacerować się — opowiada pani Gabrysia — Dzielimy się sobą, każdy z nas ma coś wyjątkowego, a czas podarowany drugiemu człowiekowi jest bezcenny. Często wystarczy tylko być, być obok. Pomagając wspólnie, możemy zrobić więcej, pomagając głośno, możemy dać przykład i wiarę w to, że można — podsumowuje Gabriela Kolecka.

Wolontariuszki BINGO to: Anna Garwacka, Agnieszka Banacka, Magdalena Kamińska, Martyna Kochalska, Iwona Malik, Dorota Wronska i Gabriela Kolecka. Osoby, które zechcą materialnie wspomóc wolontariat „Bingo” mogą się zwrócić bezpośrednio do pani Gabrysi przez messenger. W razie trudności prosimy o kontakt z redakcją Życia Powiatu Ławskiego a.laskowska@gazetaolsztynska.pl

Oddział Pediatriczny dysponuje 18 łózkami, rozmieszczonymi w 5-4-3-2- i 1-osobowych salach wyposażonych w większości we własny węzeł sanitarny. W Oddziale diagnozowane i leczone są dzieci od okresu noworodkowego do 18 roku życia. Oddział pełni stały ostry 24 godzinny dyżur i ściśle współpracuje z pododdziałem Neonatologicznym. Personel medyczny Oddziału stanowi wysoko wykwalifikowany i doświadczony zespół lekarski, wśród którego znajdują się specjaliści z tytułem doktora nauk medycznych, specjaliści pediatrii, medycyny ratunkowej, onkologii i hematologii dziecięcej, kardiologii czy immunologii i farmakologii klinicznej oraz personel pielęgniarski ze specjalizacją pediatriczną, chirurgiczną i anesteziologiczną. W trakcie hospitalizacji rodzic może przebywać w Oddziale wraz z dzieckiem oraz uczestniczyć w procesach diagnostyczno-terapeutycznych, uzyskując na bieżąco rzetelne informacje na temat stanu zdrowia swojego dziecka. Oddział posiada odpowiednie warunki umożliwiające komfortowy pobyt rodzica z dzieckiem, także dla osób z ograniczeniami ruchowymi. Do dyspozycji rodziców znajdują się niezbędne urządzenia takie jak: łodówka, mikrofalówka czy czajnik elektryczny.

Kolorowe sale i korytarze Oddziału ozdobione są rysunkami zwierząt co sprzyja stworzeniu przyjaznej atmosfery i odwraca uwagę małych pacjentów od uciążliwych badań czy przeprowadzanych zabiegów w trakcie hospitalizacji. W Oddziale znajduje się również świetlica/bawiarnia wyposażona w zabawki, książeczki i kolorowanki, w której mali pacjenci mogą spędzić bez troski czas na zabawie.

W lekarskim teamie na końcu świata

Reprezentacja Polski lekarzy odniosła zwycięstwo na Mistrzostwach Świata w piłce nożnej. W turnieju organizowanym w Australii lekarze z Polski pokonali reprezentację Hiszpanii 4:0 i ostatecznie zdobyli brązowy medal. Bramki dla polskiej drużyny zdobyli Michał Bondarenko, Tomasz Sobolewski, Mariusz Dotka i Arkadiusz Godlewski, ortopeda ze Szpitala Powiatowego w Iławie.

Mieszka w Ząbrowie, jest zawodnikiem miejscowej drużyny piłki nożnej Osy Ząbrowo, pracuje na oddziale ortopedii w Szpitalu Powiatowym w Iławie. Brązowy medalista Mistrzostw Polski swoją przygodę ze sportem rozpoczął na Podlasiu, skąd pochodzi.

— Często brałem udział w rozgrywkach okręgowych. Udawało mi się pasję do sportu łączyć z nauką. Na studiach na szczęście także — wspomina Arkadiusz Godlewski, który od lat bierze udział także w rozgrywkach polskich lekarzy. To właśnie podczas igrzysk medyków otrzymał powołanie do Reprezentacji Polski.

— Odbyło się do tej pory 10 turniejów Lekarskich Mistrzostw Świata. Polska nie miała wcześniej swojej reprezentacji. Debiutowała w Austrii zdobywając brązowy medal. Rok później, w Australii także brąz, już z moim udziałem.

Pobyt w Australii to bez wątpienia wielka przygoda. Poza sportowymi emocjami, nie brakowało okazji do zwiedzania, poznawania nowych smaków, ludzi

i obyczajów. Czasu było sporo, drużyna na miejscu była kilka dni wcześniej, aby się zaklimatyzować i przede wszystkim uporać ze zmianą czasu.

— Pod koniec lipca, gdy Mistrzostwa się odbywały, w Australii była zima, czyli temperatura około 20 stopni. Komfortowe warunki co nas bardzo cieszyło. Trafiłszy do grupy z USA, Australią i Kolumbią. Nie chcieliśmy trafić na Wielką Brytanię, na Irlandię, na takie europejskie drużyny. Byliśmy zadowoleni z tego losowania. Z Australią wygraliśmy. Drugi mecz mieliśmy z USA, był to ciężki mecz, dla nich szczególnie bo oni przegrali pierwszy mecz. Podczas meczu z Kolumbią byliśmy już prawie pewni awansu. W ćwierćfinale zagraлиśmy z Meksykiem, wygraliśmy w karnych. Półfinał był z Wielką Brytanią, przegraliśmy 2:0 — relacjonuje pan Arkadiusz.

Serdecznie gratulujemy Arkadiuszowi Godlewskiemu i całej drużynie!

Działalność organizacji pozarządowych kluczem do rozwoju środowisk lokalnych

Aktywność mieszkańców oraz tworzonych przez nich grup obywatelskich (nieformalnych) oraz organizacji pozarządowych jest jednym z głównych warunków rozwoju lokalnego. Aktywność ta jest wciąż niewystarczająca, co powoduje m.in. niewykorzystanie wielu zasobów lokalnych, mniejszy wymiar pomocy osobom w gorszym położeniu czy niewykorzystanie szans zewnętrznych m.in. dotyczących wykorzystania zewnętrznych środków finansowych. Cała społeczność na tym traci. Aby temu zapobiec należy uruchamiać działania aktywizujące. Wyjaśniamy na czym one polegają.

Jedną z form działań aktywizujących jest uruchomienie ośrodka wspierania sektora pozarządowego oraz aktywności obywatelskiej w powiecie pod nazwą własną: Centrum Organizacji Pozarządowych (COP). Działanie to realizowane jest przez organizację pozarządową, której poprzez otwarty konkurs ofert Zarząd Powiatu Iławskiego zleca realizację zadania publicznego pod nazwą: „Działania wspomagające ce technicznie, szkoleniowo, informacyjnie organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy i działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Zadanie to jest finansowane na zasadzie wsparcia finansowego. Koszt zadania współfinansowany jest przez jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu iławskiego na podstawie rocznego kontraktu z gminami, które uchwałą przekazują środki Starostwu Powiatowemu w Iławie a ten, ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego, zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W każdej gminie podejmuje się uchwałę w zakresie współdziałania z powiatem w realizacji zadań z zakresu współpracy z orga-

nizacjami pozarządowymi. Na ten cel zabezpiecza się także odpowiednią kwotą w budżecie gminy.

Samorządy, które przekazują środki finansowe z terenu powiatu iławskiego, to: Samorząd Powiatu Iławskiego, Gmina Susz, Gmina Kisielice, Gmina Iława, Gmina Lubawa, Gmina Miejska Lubawa, Gmina Miejska Iława.

Ten sposób finansowania realizacji wspólnego zadania jest modelowy i jedyny w naszym województwie, natomiast w skali kraju podobnych rozwiązań jest zaledwie kilkanaście.

Realizacja tego zadania rozpoczęła się w 2004 roku i realizowane było przez Stowarzyszenie Przystań z Iławy. Od roku 2015 podmiotem realizującym zadanie jest Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. W ramach COP diagnozowana jest aktywność społeczna i funkcjonowanie sektora pozarządowego w powiecie, identyfikowane są problemy i potrzeby w tym zakresie, oraz podejmowane są adekwatne działania. Centrum wzmacnia organizacje pozarządowe, wyzwała aktywność społeczną, buduje kapitał społeczny i przyczynia się do rozwoju lokalnego. Centrum wspiera, ale nie wyręcza. Funkcjonuje na zasadzie pomocniczości, solidarności i partnerstwa. Informuje, edukuje, promuje i wspiera. Kojarzy partnerów, łączy zasoby lokalne trzech sektorów: samorządu, biznesu i organizacji pozarządowych. Centrum pomaga w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację ważnych lokalnie projektów we współpracy z innymi ośrodkami wspierającymi

Zasady regulujące pracę COP

1. Pomocniczość – COP pomaga, ale nie wyręcza: pomaga osobom i organizacjom mającym pomysł na działanie, wycofuje się

w sytuacji, gdy ta pomoc jest zbędna lub szkodliwa. COP ułatwia kontakt odbiorcom z wyspecjalizowanymi organizacjami w powiecie, regionie, kraju. Nie zawłaszcza obszarów programowych/działań realizowanych przez inne organizacje.

2. Innowacyjność – COP inspirowanie do działania promując nowe rozwiązania i dobre praktyki, wyznacza nowe standardy swoją działalnością.

3. Kompleksowość – COP wspiera obywateli i organizacje w całym powiecie w sferach aktywności społecznej i obywatelskiej.

4. Partnerstwo – COP stara się pozyskać jak najwięcej partnerów i przyjaciół, aby wspólnie z nimi realizować swoją misję, dając przykład do podobnych działań partnerskich.

5. Przejrzystość – COP działa przejrzysto, informując swoich partnerów i społeczność lokalną o wszelkich aspektach swoich działań. Daje tym przykład samorządom i organizacjom.

Buduje społeczeństwo obywatelskie

W wielu przypadkach organizacje działają aktywnie, często nie posiadają wymaganej dokumentacji merytorycznej i księgowej, nawet rzadko opierają finansowanie swoich działań na dotacjach od samorządu lokalnego. Wymagają one wzmocnienia potencjału ludzkiego i finansowego, zwłaszcza w zakresie planowania działań, pozyskiwania środków.

Porady dla trzeciego sektora

Głównym celem COP jest wsparcie aktywności społecznej mieszkańców oraz sektora pozarządowego na terenie powiatu. Centrum Organizacji Pozarządowych w Iławie działające przy Inkubatorze Przedsiębiorczości Społecznej ma służyć mieszkańcom powiatu iławskiego – tym skupionym w organizacjach pozarządowych, tym, którzy działają w grupach nieformalnych jak również tym, którzy chcieliby się włączyć w działania społeczeństwa obywatelskiego.

Powiatowa konferencja pn. „Ekonomia Społeczna w turystyce dla reprezentantów organizacji pozarządowych i samorządów lokalnych z terenu powiatu iławskiego”

Ważnym aspektem działania Centrum Organizacji Pozarządowych jest upowszechnianie wśród mieszkańców powiatu wiedzy na temat III sektora, zarówno dotyczącej możliwości angażowania w jego działania, jak i korzystania z oferty organizacji – ma stać się miejscem spotkań, wymiany informacji i usług organizacji pozarządowych.

W ramach realizowanych działań w Centrum Organizacji Pozarządowych można zasięgnąć porady specjalistów działających w obszarze 3 sektora, w szczególności z obszarów: doradztwo prawne, księgowość, sprawy organizacyjne i formalne, takie jak: tworzenie organizacji, funkcjonowanie organizacji, opracowywanie statutu organizacji, tworzenie planów rozwoju organizacji, promocja w organizacji, pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych i zagranicznych, konsultowania wniosków o dofinansowanie. Raz w miesiącu organizacje pozarządowe zapraszane są na szkolenia z wybranych tematów, ustalanych w oparciu o propozycje na spotkaniach lub bezpośrednio zasygnalizowane w COP. To w ramach tego działania organizowany jest konkurs na najaktywniejszego wolontariusza powiatu iławskiego, w ramach którego wybierany jest najaktywniejszy wolontariusz roku.

Wspiera samorządy we współpracy z NGO

Pracownicy samorządów odpowiedzialni za współpracę z organizacjami poza-

ządowymi, często mają wiele innych obowiązków, niekiedy niekiedy związanych z trzecim sektorem. COP wspiera ich w opracowywaniu różnych dokumentów związanych z organizacjami pozarządowymi, np. procedury konkursowe, dokumenty strategiczne, organizuje spotkania z innymi pracownikami odpowiedzialnymi za współpracę.

COPy Warmii i Mazur

Obecnie COP jest kontynuacją działań z lat poprzednich w ramach zadania publicznego Powiatu Iławskiego pod tytułem: „Działania wspomagające ce technicznie, szkoleniowo, informacyjnie organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy i działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” i z kwotą dotacji 11 tysięcy złotych a wartość

zadania zamyka się kwotą ponad 23 tysiące złotych. W roku 2024 Centrum Organizacji Pozarządowych na terenie powiatu iławskiego realizowane jest przez ELBLĄSKIE STOWARZYSZENIE WSPIERANIA INICJATYW POZARZĄDOWYCH (ESWIP) od kwietnia do grudnia, poprzez pozyskanie dodatkowych środków z Samorządu województwa Warmińskiego Mazurskiego, w ramach zadania pod tytułem: „Centrum Organizacji Pozarządowych powiatu iławskiego”. Stowarzyszenie ESWIP od 15 lat prowadzi aktywne działania na terenie powiatu iławskiego, prowadząc projekty pn. „COP y Warmii i Mazur” 2009 r. - 2012 r. oraz projekt pn. Ośrodek Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej od 2013 roku, w ramach których wspiera potencjał organizacji pozarządowych z poszczególnych gmin. W efekcie tego udało się wzmocnić znacząco kilkanaście organizacji oraz powstało kilka przedsiębiorstw społecznych. Ponad 11 lat temu uruchomiono również Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej w Iławie w ramach którego świadczone są usługi animacyjne, doradcze, edukacyjne.

Centrum Organizacji Pozarządowych w Iławie
ul. Wiejska 2D (lok. 105) Iława
adres e-mail: ips.ilawa@eswip.pl
Zapraszamy do współpracy!

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145)

STAROSTA POWIATU IŁAWSKIEGO

Informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Iławie oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem: <http://bip.powiat-ilawski.pl> zostały zamieszczone wykazy następujących nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, przeznaczonych do oddania w dzierżawę:

- działka 336/2 o pow. 0,4911 ha, położona w obrębie Byszałd, gmina Lubawa,
- działka 17/2 o pow. 9,1400 ha, położona w obrębie Olbrachtówko, gmina Susz.

